

สรุปข่าวประจำวัน ที่ 25 มิถุนายน - 1 กรกฎาคม 2568

คต.เร่งเครื่องผลักดันส่งออกข้าว รับมืออินเดียแข่งดุ-ตลาดโลกล้น

กรมการค้าต่างประเทศ เผยสถานการณ์การส่งออกข้าวไทยในช่วง 5 เดือนแรกปี 68 ปรับตัวลดลงกว่า 25% จากการแข่งขันสูงและผลผลิตโลกเพิ่มขึ้น เตรียมเดินหน้าแผนส่งเสริมตลาดเชิงรุกช่วงครึ่งปีหลังทั้ง ควบคู่ประชาสัมพันธ์ข้าวอินทรีย์ไทยผ่านออนไลน์ หวังรักษาศักยภาพการส่งออก ท่ามกลางสงครามการค้าและความผันผวนเศรษฐกิจโลก

นางอารดา เพื่องทอง อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า จากภารกิจหลักของ กรมฯ ในการผลักดันการส่งออกสินค้าเกษตรสำคัญ ควบคู่การใช้มาตรการปกป้องทางการค้าและการเยียวยาผู้ประกอบการไทยให้สามารถแข่งขันและปรับตัวได้อย่างเข้มแข็ง ท่ามกลางภาวะเศรษฐกิจโลกและความไม่แน่นอนทางการค้าในหลายภูมิภาค ทำให้ในช่วงครึ่งปีแรกของปี 2568 กรมฯ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่เป็นจุดแข็งของไทย โดยเฉพาะข้าวและมันสำปะหลัง

สำหรับสถานการณ์ส่งออกข้าวไทยระหว่างเดือนมกราคม-พฤษภาคม 2568 ไทยส่งออกข้าวได้ปริมาณ 3.05 ล้านตัน ลดลง 25.61% จากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่อยู่ 4.10 ล้านตัน และมีมูลค่า 63,098 ล้านบาท (ประมาณ 1,878 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ลดลง 34.03% จากปีก่อนที่มีมูลค่ารวม 95,645 ล้านบาท (ประมาณ 2,688 ล้านดอลลาร์สหรัฐ) ปัจจัยหลักที่ทำให้การส่งออกข้าวลดลง ได้แก่ 1.ผลผลิตข้าวโลกเพิ่มขึ้นจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย โดยปีนี้คาดว่าผลผลิตทั่วโลกจะอยู่ที่ 541 ล้านตัน เพิ่มขึ้นถึง 17 ล้านตัน 2.อินเดียกลับมาส่งออกได้เต็มรูปแบบ มีผลผลิตมากกว่า 150 ล้านตัน และมีสต็อกข้าวมากกว่า 60 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 18% จากปีก่อน ทำให้แข่งขันด้านราคาได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ 3.ความต้องการนำเข้าของประเทศคู่ค้า โดยเฉพาะอินโดนีเซีย ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

อย่างไรก็ตาม ไทยยังคงรักษาฐานตลาดส่งออกข้าวในหลายภูมิภาค โดยประเทศนำเข้าหลักในช่วง 5 เดือนแรก ได้แก่ อิรัก 0.41 ล้านตัน (เพิ่มขึ้น 13.89%) สหรัฐอเมริกา 0.37 ล้านตัน (+8.82%) แอฟริกาใต้ 0.28 ล้านตัน (+21.74%) จีน 0.25 ล้านตัน (+78.57%) ขณะที่ฟิลิปปินส์ลดลง 55.17% เหลือ 0.13 ล้านตัน

ด้านตลาดภูมิภาค แอฟริกาเป็นตลาดใหญ่สุดที่ไทยส่งออกข้าว คิดเป็น 31.80% ของการส่งออกทั้งหมด แม้ลดลง 11.01% ขณะที่ตลาดเอเชียลดลงมากที่สุดถึง 56.83% ขณะที่ตลาดยุโรปกลับเติบโต 33.33% ตามด้วยอเมริกาและตะวันออกกลาง ซึ่งขยายตัว 6.67% และ 12.00% ตามลำดับ

เพื่อรับมือกับสถานการณ์แข่งขันที่รุนแรง และรักษาระดับการส่งออกในครึ่งหลังของปี 2568 กรมฯ ได้วางแผนเร่งขับเคลื่อนแผนงานด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์ข้าวไทยในระดับนานาชาติ โดยแบ่งเป็น 4 แนวทางสำคัญ ได้แก่

1. จัดคณะผู้แทนการค้าเดินทางเจรจาขยายตลาด ได้แก่ ฟิลิปปินส์ ระหว่างวันที่ 3-6 สิงหาคม 2568 และ ญี่ปุ่น ระหว่างวันที่ 7-10 กันยายน 2568
2. ส่งเสริมภาพลักษณ์ข้าวไทยในงานแสดงสินค้านานาชาติ เช่น

- Summer Fancy Food Show 2025 ณ นิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา (29 มิ.ย.-1 ก.ค.)
- Fine Food Australia 2025 ณ ซิดนีย์ ออสเตรเลีย (8-11 ก.ย.)
- China-ASEAN Expo (CAEXPO) 2025 ณ เมืองหนานหนิง จีน (17-21 ก.ย.)
- ANUGA 2025 ณ เมืองโคโลญจ์ เยอรมนี (4-8 ต.ค.)

3.จัดงานประชุม Thailand Rice Convention (TRC) สัญจร 2025 เพื่อเชื่อมโยงเครือข่ายผู้ซื้อในภูมิภาค

4.ประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางออนไลน์ เช่น การรณรงค์บริโภคข้าวอินทรีย์ไทยในต่างประเทศ ภายใต้กิจกรรม “Healthy life by Thai Organic Rice” ร่วมกับร้านอาหารและอินฟลูเอนเซอร์ระดับนานาชาติ เพื่อสร้างการรับรู้ในกลุ่มผู้บริโภคเป้าหมาย

นางอารดา ย้ำว่า กรมฯ จะเร่งเดินหน้าตามแผนงานในครึ่งปีหลังอย่างเข้มข้น เพื่อรักษาขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าวไทย และสร้างการเติบโตทางการค้าอย่างยั่งยืน ท่ามกลางการแข่งขันในตลาดโลกที่ทวีความรุนแรงและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

ที่มา สำนักข่าวไทย

เปิดตลาดข้าวไทย 5 เดือนแรก สหรัฐเบอร์ 1 ข้าวขาววูปหนัก-หอมมะลิบวกเล็กน้อย

เปิดตลาดส่งออกข้าวไทย 5 อันดับแรกปี 68 ตลาดไต้หวัน-สหรัฐฯ หลังภาพรวมทุกตลาด ทั้งแง่ปริมาณและมูลค่ายังวูปหนัก ยอดส่งออกกลุ่มข้าวขาวทุดติดลบกว่า 57% ข้าวหอมมะลิยังบวกเล็กน้อย ผู้ส่งออกหวังครึ่งหลังมีปาฏิหาริย์ ดันเป้าทั้งปี 7.5 ล้านตัน

การส่งออกข้าวไทยไถ่ผ่านครึ่งทางของปี ตัวเลขการส่งออกอย่างเป็นทางการ 5 เดือนแรกปี 2568 (ม.ค.-พ.ค.) ส่งออกได้เพียง 3.05 ล้านตัน เทียบกับช่วง 5 เดือนแรกปี 2567 ส่งออกได้ 4.10 ล้านตัน หรือลดลงมากกว่า 25% ส่วนด้านมูลค่าส่งออกได้แล้ว 63,110 ล้านบาท เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนส่งออกได้ 95,645 ล้านบาท หรือลดลง 34%

จากการตรวจสอบข้อมูลของกระทรวงพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร ถึงการส่งออกข้าวไทยแยกตามชนิดข้าวพบการส่งออกในกลุ่มข้าวขาวปรับตัวลดลงมากที่สุด โดยช่วง 5 เดือนแรกปีนี้การส่งออกข้าวแต่ละชนิดเป็นดังนี้

ข้าวขาว (ข้าวขาว 100% , ข้าวขาว 5-10%, ข้าวขาว 15-20%, ข้าวขาว 25-30%, ข้าวขาว 40-45% และข้าวขาวอื่นๆ ส่งออกได้ 1.38 ล้านตัน จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วส่งออกได้ 2.57 ล้านตัน หรือลดลง 46% มูลค่าส่งออก 23,918 ล้านบาท จากช่วงเดียวกันของปีก่อนมีมูลค่าส่งออก 56,585 ล้านบาท หรือลดลง 58%

ข้าวหอมมะลิ (หอมมะลิ 100%, หอมมะลิ 5-10%, หอมมะลิ 15-20%) ส่งออกได้ 606,716 ตัน จากช่วงเดียวกันปีที่แล้วส่งออกได้ 554,878 ตัน เพิ่มขึ้น 9.3% มูลค่าส่งออก 21,195 ล้านบาท จากช่วงเดียวกันของปีก่อนมีมูลค่าส่งออก 18,757 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 13%

ข้าวเหนียว ส่งออกได้ 536,495 ตัน จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วส่งออกได้ 379,688 ตัน เพิ่มขึ้น 41% มูลค่าส่งออก 8,232 ล้านบาท จากช่วงเดียวกันปีที่แล้วส่งออกมูลค่า 8,228 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 0.04%

สำหรับตลาดส่งออกข้าว 5 อันดับแรกของไทยช่วง 5 เดือนปี 2568 เรียงตามลำดับดังนี้ สหรัฐอเมริกา มูลค่าส่งออก 12,415 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 10% , อีรัก 6,597 ล้านบาท ลดลง19%, แอฟริกาใต้ 4,444 ล้านบาท ลดลง

11%, จีน 4,441 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 30% และฮ่องกง 2,300 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับฐานเศรษฐกิจว่า ทางสมาคมฯตั้งเป้าหมายส่งออกข้าวไทยปี 2568 ไว้ที่ 7.5 ล้านตัน จากปี 2567 ส่งออกได้กว่า 9.9 ล้านตัน (มูลค่า 225,656 ล้านบาท) ซึ่งยังต้องลุ้นว่าเป้าหมายดังกล่าวจะสามารถทำได้หรือไม่ เพราะในปีนี้นี้การส่งออกข้าวของไทยมีปัจจัยลบอยู่มาก ทั้งผลผลิตข้าวของประเทศผู้นำเข้า และประเทศผู้ส่งออกข้าวส่วนใหญ่ในปีนี้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นเฉพาะอย่างยิ่งอินเดียผู้ส่งออกข้าวอันดับ 1 ของโลกคาดปีนี้จะมียอดผลผลิตคิดเป็นข้าวสารสูงถึง 150 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาที่มีผลผลิต 137 ล้านตัน และอินเดียตั้งเป้าส่งออกข้าวปีนี้ไว้สูงถึง 24 ล้านตัน ทำให้ซัพพลายข้าวในตลาดโลกมีเพิ่มขึ้น ยังผลให้ราคาข้าวในตลาดโลก ณ เวลานี้ปรับตัวลดลง

ขณะที่อินโดนีเซียที่เป็นหนึ่งในประเทศที่นำเข้าข้าวมาก โดยในปีที่ผ่านมามีการนำเข้าประมาณ 4 ล้านตัน ในจำนวนนี้นำเข้าจากไทยประมาณ 1.5 ล้านตัน ที่เหลือส่วนใหญ่นำเข้าจากเวียดนาม และจากประเทศอื่น ๆ ปีนี้ อินโดนีเซียประกาศลดการนำเข้าข้าว จากมีผลผลิตข้าวที่ดีในประเทศ ขณะที่ฟิลิปปินส์หันไปนำเข้าข้าวจากเวียดนามที่เป็นข้าวพันธุ์นุ่มมากขึ้น เพราะตอบโจทย์ของผู้บริโภคชาวฟิลิปปินส์ที่นิยมข้าวพันธุ์นุ่ม ขณะที่ราคาข้าวส่งออกของเวียดนามต่ำกว่าไทย

“นอกจากนี้ยังต้องจับตามลเจรจากไทย-สหรัฐฯในเรื่องภาษี เพราะจะมีผลกระทบต่อการส่งออกข้าวไทยไปสหรัฐฯ และในเดือนที่เหลือของปีก็ยังต้องลุ้นว่าจะมีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ที่จะส่งผลกระทบต่อส่งออกข้าวไทยหรือไม่ อินโดนีเซียจะกลับมาซื้อหรือไม่ ก็ยังไม่มีใครรู้ แต่ถ้าดูจากสถานการณ์ ณ ปัจจุบันการส่งออกข้าวไทยทั้งปีนี้น่าจะอยู่ที่ 7 ล้านตัน หรือ 7 ล้านต้นนิดๆ” นายชูเกียรติ กล่าว
ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

“พาณิชย์” ส่งทีมโปรโมตข้าวไทย งานแฟร์นิวยอร์ก สร้างความเชื่อมั่น กระตุ้นการบริโภค

กรมการค้าต่างประเทศจัดทีมเดินทางไปจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้าวไทยในงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่มระดับนานาชาติ Summer Fancy Food Show 2025 ที่นิวยอร์ก วันที่ 29 มิ.ย.-1 ก.ค.นี้ โปรโมตข้าวไทย เครื่องหมายรับรองข้าวไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่น และผลักดันข้าวหอม ข้าวคุณลักษณะพิเศษให้เป็นที่รู้จัก และกระตุ้นความต้องการบริโภค

นางอารดา เพ็งทองคำ อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า กรมกำหนดจัดคณะผู้แทนเดินทางไปจัดกิจกรรมประชาสัมพันธ์ข้าวไทยในงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่ม Summer Fancy Food Show 2025 ซึ่งมีกำหนดจัดขึ้นระหว่างวันที่ 29 มิ.ย.-1 ก.ค. 2568 ณ นครนิวยอร์ก สหรัฐฯ โดยงานดังกล่าวเป็นงานแสดงสินค้าอาหารและเครื่องดื่มที่ใหญ่ที่สุดในทวีปอเมริกาเหนือ จัดขึ้นเป็นครั้งที่ 69 และในปีที่ผ่านมา ได้รับความสนใจจากบริษัทชั้นนำในอุตสาหกรรมอาหารและอุตสาหกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมจัดแสดงและจัดจำหน่ายสินค้ากว่า 2,400 ราย จาก 56 ประเทศทั่วโลก และมีผู้เข้าร่วมงานซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้นำเข้า ผู้ค้าส่ง ผู้ค้าปลีก ผู้แทนจัดจำหน่ายจากทั้งในสหรัฐฯ และจากประเทศต่าง ๆ กว่า 30,000 คน

ทั้งนี้ สหรัฐฯ นำเข้าข้าวจากต่างประเทศเฉลี่ยปีละประมาณ 1.36 ล้านตัน โดยนำเข้าข้าวจากไทยมากที่สุดเป็นสัดส่วนสูงถึง 58% และข้าวไทยครองส่วนแบ่งตลาดเป็นอันดับ 1 ในตลาดข้าวสหรัฐฯ มาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มข้าวพรีเมียม อย่างข้าวหอมมะลิไทย และสหรัฐฯ ยังเป็นตลาดที่มีศักยภาพและมีกำลังซื้อ

สูง และในปัจจุบันผู้บริโภคในสหรัฐฯ จำนวนมากหันมาสนใจด้านสุขภาพมากขึ้นและมีแนวโน้มบริโภคข้าวเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งประชากรเชื้อสายเอเชียและกลุ่มฮิสแปนิก (Hispanic) ในสหรัฐฯ มีความนิยมบริโภคข้าวคุณภาพดีอย่าง ข้าวหอมมะลิไทยเพิ่มขึ้นด้วย

“การเข้าร่วมงานแสดงสินค้า Summer Fancy Food Show 2025 จึงเป็นโอกาสสำคัญในการประชาสัมพันธ์คุณภาพมาตรฐานข้าวไทยและเครื่องหมายรับรองข้าวหอมมะลิไทยให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น พร้อมเสริมสร้างภาพลักษณ์ของข้าวไทยในฐานะสินค้าคุณภาพระดับโลกที่มีความโดดเด่นทั้งในด้านคุณภาพมาตรฐานและความหลากหลาย ตอบโจทย์ความต้องการของผู้บริโภคที่ให้ความสำคัญกับคุณภาพมาตรฐานความปลอดภัยของสินค้าอาหาร รวมทั้งเป็นโอกาสอันดีในการนำเสนอข้าวชนิดต่าง ๆ ของไทย เช่น ข้าวหอมมะลิไทย ข้าวหอมไทย ข้าวกล้องหอมมะลิไทย และข้าวคุณลักษณะพิเศษที่มีคุณค่าทางโภชนาการสูง อาทิ ข้าวไรซ์เบอร์รี่ ข้าวหอมนิล และข้าว กข43 เพื่อกระตุ้นให้เกิดความต้องการบริโภคข้าวไทยเพิ่มขึ้นและช่วยเพิ่มโอกาสในการส่งออกข้าวไทยไปยังตลาดสหรัฐฯ” นางอารดา กล่าว

สำหรับการเข้าร่วมงานในครั้งนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามนโยบายของนายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ในการขยายตลาดข้าวไทยอย่างต่อเนื่อง โดยกรมมีแผนที่จะจัดกิจกรรมส่งเสริมตลาด เพื่อประชาสัมพันธ์ข้าวไทย ทั้งในงานแสดงสินค้าในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงในเวทีสำคัญระดับนานาชาติ เพื่อกระตุ้นการบริโภคข้าวไทยและผลักดันการส่งออกข้าวไทยให้เพิ่มขึ้น

ที่มา Commerce News Agency

ผลผลิตล้นโลก-ข้าวไทยส่อตึงต๋อ โบรกเกอร์ซีเลียงแตะตันละ 4 พัน

โบรกเกอร์ส่งสัญญาณราคาข้าวเปลือกไทยยังไม่ต่ำสุด จับตาอาจถึงระดับ 4,000 บาทต่อตัน หลังผลผลิตข้าวล้นโลก ตลาดใหญ่ลดนำเข้า ยอดส่งออกข้าวขาวไทยผิด 5 เดือนแรกสูงกว่า 50% กดราคาข้าวในประเทศไม่ไหว ชาวนา โรงสี ทุนหาย-กำไรหดถวนหน้า เร่งรัฐบาลเยียวยาไร่ละพัน

ราคาข้าวเปลือกของไทยในปี 2568 กำลังเผชิญกับวิกฤตครั้งใหญ่ หลังร่วงลงแตะระดับต่ำสุดในรอบ 17 ปี ที่ระดับ 5,000 บาทต่อตัน สะท้อนภาพรวมของตลาดที่กำลังเผชิญภาวะอุปทานล้นเกิน ทั้งจากปริมาณผลผลิตข้าวในประเทศที่สูงขึ้น และการแข่งขันรุนแรงจากผู้ผลิตรายใหญ่ในตลาดโลกทั้งจากอินเดีย และเวียดนาม ขณะที่ยอดการส่งออกข้าวของไทยในช่วง 5 เดือนแรกของปีลดลงอย่างมีนัยสำคัญ ยิ่งซ้ำเติมแรงกดดันต่อราคาข้าวเปลือกในประเทศให้ปรับตัวลงอย่างต่อเนื่อง

ภายใต้สถานการณ์นี้ ปัญหาราคาข้าวตกต่ำจึงกลายเป็นอีกหนึ่งโจทย์ใหญ่ที่รัฐบาลภายใต้การนำของนางสาวแพทองธาร ชินวัตร ต้องเร่งหามาตรการ รองรับและฟื้นฟูอย่างเร่งด่วน เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกร และรักษาเสถียรภาพภาคการเกษตรไทยท่ามกลางความท้าทายที่ทวีความรุนแรงขึ้นในเวทีการค้าโลก

ส่งออกถูกหนักจุดข้าวเปลือกตึง

นายชูเกียรติ โอภาสวงศ์ นายกิตติมศักดิ์ สมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย เปิดเผยกับฐานเศรษฐกิจว่า ราคาข้าวเปลือกของไทยที่ลดลงมาอยู่ที่ระดับ 5,000-6,000 บาทต่อตัน ต่ำสุดในรอบ 17 ปี ณ เวลานี้ มีส่วนสำคัญจากการส่งออกข้าวไทยลดลงไปมาก โดยระหว่างวันที่ 2 ม.ค.-17 มิ.ย.2568 ไทยส่งออกข้าวได้เพียง 3.3 ล้านตัน (รวมตัวเลขจากการขอใบอนุญาตส่งออก แต่ยังไม่มีการส่งออกจริงในเดือนมิ.ย.แล้ว) เทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อนลดลงไปถึง 24%

ทั้งนี้ในส่วนของข้าวขาว 5% ซึ่งเป็นชนิดข้าวที่ไทยส่งออกมากที่สุดช่วง 5 เดือนแรกปีนี้ ส่งออกได้เพียง 1.2 ล้านตัน จากช่วงเดียวกันของปีที่แล้วส่งออก 2.4 ล้านตัน หรือลดลงถึง 50% ขณะที่สถิติการส่งออกข้าวไทย กับคู่แข่งในในตลาด ช่วง 5 เดือนแรกปีนี้ อินเดียส่งออกได้แล้ว 11 ล้านตัน เวียดนาม 4.2 ล้านตัน ไทย 3.05 ล้านตัน และปากีสถาน 2.5 ล้านตัน ในปีนี้ไทยอาจหล่นมาอยู่อันดับ 3 ของประเทศผู้ส่งออกข้าว มีสิทธิ์ที่เวียดนามจะแซงไทยขึ้นไปอยู่อันดับ 2 จากปีที่แล้วไทยอยู่อันดับ 2 รองจากอินเดีย

“ราคาข้าวเปลือกในประเทศที่ลดลงมากในเวลานี้ มีส่วนสำคัญต่อเนื่องจากไทยส่งออกข้าวได้ลดลง ลูกค้าในต่างประเทศก็ไม่มีกำลังซื้อ ประเทศผู้ซื้อผลผลิตก็ดีขึ้น หลังผ่านพ้นเอลนีโญมา 2 ปี และปัจจุบันอยู่ในช่วงลานีญาน้ำท่าดี ผลผลิตข้าวทุกประเทศดีขึ้น ส่วนตลาดแอฟริกาที่เป็นหนึ่งในตลาดใหญ่ของไทยก็ถูกข้าวอินเดียที่ราคาถูกกว่ามาแย่งตลาดไปมาก”

ข้าวล้นโลกลดนำเข้า

นายชูเกียรติ ยังได้ยกตัวอย่างประเทศอินโดนีเซีย ที่ในปีที่ผ่านมาได้มีการนำเข้าข้าวประมาณ 4 ล้านตัน (ในจำนวนนี้นำเข้าจากไทย 1.5 ล้านตัน) จากประสบปัญหาภูมิอากาศ ทำให้ผลผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ แต่ปีนี้อินโดนีเซียประกาศลดการนำเข้า เนื่องจากมีผลผลิตข้าวในประเทศที่ดี ทำให้ตัวเลขการส่งออกข้าวไทยไปอินโดนีเซียลดลงอย่างมาก ช่วง 5 เดือนแรกปีนี้ ไทยส่งออกข้าวไปอินโดนีเซียได้เพียง 4.2 หมื่นตัน จากช่วงเดียวกันปีที่แล้วส่งออกไปได้ 9.33 แสนตัน หรือลดลงมากกว่า 95% คาดปีนี้ไทยจะส่งออกข้าวไปอินโดนีเซียได้ไม่น่าถึงแสนตัน

ขณะเดียวกันในปี 2568 อินเดียผู้ผลิตและส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก ก็มีผลผลิตข้าวที่ดี โดยคาดว่าจะมีผลผลิตข้าวสารถึง 150 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนที่มีผลผลิตข้าวสาร 137 ล้านตัน และปีนี้อินเดียตั้งเป้าส่งออกข้าวถึง 24 ล้าน ขณะที่ไทยตั้งเป้าส่งออกข้าวที่ 7.5 ล้านตัน (ลดลงจากปี 2567 ที่ส่งออกได้ 9.9 ล้านตัน) ซึ่งยังต้องลุ้นว่าจะสามารถทำได้ตามเป้าหมายหรือไม่ เพราะเวลานี้มีปัจจัยลบมากกว่าปัจจัยบวก

โบรกเกอร์ส่งสัญญาณแตะ 4 พัน

“เวลานี้ราคาข้าวไทยในตลาดโลกก็ลดลงมาใกล้เคียงกับประเทศคู่แข่ง แต่ก็ยังขายยาก โดยข้าวขาว 5% ของไทยขายอยู่ที่ 390 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน อินเดีย 380 ดอลลาร์ และเวียดนาม 385 ดอลลาร์สหรัฐต่อตัน แต่ตลาดก็ยังค่อนข้างเงียบมาก จากหลากหลายปัจจัยข้างต้นที่มากดดัน ส่วนในประเทศเวลานี้ข้าวรอบนาปีปรังครอปใหม่ที่จะออกมาอีกในต้นเดือนหน้า คาดจะมีผลผลิตประมาณ 1 ล้านตันข้าวเปลือก เพิ่มซัพพลายในตลาดยิ่งกดดันราคาข้าวเปลือกในประเทศให้ลดลงไปอีก” นายชูเกียรติ กล่าว

ทั้งนี้โบรกเกอร์ (ตัวกลางในการซื้อขายข้าวระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ)ล่าสุดได้ออกมาระบุว่า อาจจะได้เห็นราคาข้าวขาว 5% ของไทยในตลาดโลกลดลงมาอยู่ที่ 350 ดอลลาร์สหรัฐต่อตันเพื่อการแข่งขัน ซึ่งเมื่อตอนมาเป็นข้าวเปลือกอาจจะอยู่ที่ระดับ 4,000 บาทต่อตัน ส่วนตัวมองว่าราคาข้าวเปลือกระดับนี้ไม่น่าจะเป็นไปได้ เพราะชาวนาจะอยู่ไม่ได้

ชาวนาโอดขาดทุนอ่วม

ด้าน นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย กล่าวว่า ปัจจุบันต้นทุนการผลิตของชาวนาไทยเฉลี่ยที่ 5,500-6,000 บาทต่อไร่ ต้นทุนหลักส่วนใหญ่เป็นค่าปุ๋ย ค่าน้ำมัน และยาปราบศัตรูพืช และปัจจุบันยังมีต้นทุนเพิ่มจากที่รัฐบาลห้ามเผาตอซังและฟางข้าว โดยระบุทำให้เกิดฝุ่น PM2.5 หากใครยังเผาจะไม่ได้รับความช่วยเหลือเยียวยาจากรัฐบาล ทำให้ชาวนามีต้นทุนเพิ่มในส่วนของการใช้ชีวภัณฑ์ย่อยสลายตอซัง และ

ฟางในนาข้าวขึ้นต่ำอีกไร่ละ 500 บาท และหากนับรวมค่าใช้จ่ายอื่น ๆ อีก สำหรับการทำนายุคใหม่ เช่น ค่าจ้างรถเกี่ยวข้าว โดรนหว่านปุ๋ย พ่นยา ต้นทุนก็จะสูงกว่ากว่า 6,500-7,000 บาทต่อไร่

ดังนั้นการที่ราคาข้าวเปลือกตกต่ำอยู่ที่ระดับ 5,000-6,000 บาทต่อตัน(ข้าวเปลือกเจ้าความชื้น 25%) ทั่วประเทศในเวลานี้ หักต้นทุนแล้วถือว่าเกษตรกรขาดทุน และไม่มีกำไรเหลือเลย เทียบกับปีที่แล้วในช่วงที่อินเดียยังไม่กลับมาส่งออกข้าวในกลุ่มข้าวขาว ขาวนาขาวข้าวเปลือกเจ้าได้ที่ระดับ 11,000-12,000 บาทต่อตัน ทำให้พ่อลืมหาปากได้

“เวลานี้สถานการณ์ส่งออกข้าวไทยในตลาดโลกไม่ดี ผู้ส่งออกขายยาก เราก็เข้าใจ ซึ่งผลต่อเนื่องทำให้โรงสีก็ซื้อข้าวเปลือกเพื่อนำไปสีส่งขายให้ผู้ส่งออก และผู้ผลิตข้าวถุงในราคาที่ต่ำลง โดยทุกวันนี้โรงสีก็ซื้อข้าวเปลือกเฉพาะแค่พอสีได้ แค่พอส่งออกได้ ไม่มีการแย่งซื้อข้าวเปลือกตุนเหมือนเมื่อก่อน เพราะเวลานี้โรงสีส่วนใหญ่ก็ขาดสภาพคล่อง หลายรายก็ปิดตัวไป และยังเป็นหนี้เป็นสิน ส่วนในรายที่เหลืออยู่ธนาคารก็ไม่ปล่อยกู้ให้จากกลัวความเสี่ยงหนี้เสีย”นายปราโมทย์ ระบุ

ขอเร่งเยียวยาไร่ 1,000-2,000

นายกสมาคมชาวนาฯ กล่าวอีกว่า ขณะนี้ทุกภาคส่วนของข้าวไทยได้รับผลกระทบถ้วนหน้า ซึ่งในส่วนของชาวนาอยากให้รัฐบาลเร่งเยียวยา โดยการจ่ายเยียวยาไร่ละ 1,000 บาท สำหรับฤดูข้าวนาปี ทางอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ด้านการตลาดได้เห็นชอบจ่ายเยียวยาเกษตรกรไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ ซึ่งเดิมมีเกษตรกรที่ปลูกข้าวนาปีขึ้นทะเบียนไว้ 2.08 แสนราย (เดิมอนุมัติวงเงินเยียวยาไว้แล้ว 2,800 ล้านบาท) แต่เวลานี้เพิ่มขึ้นเป็น 8.04 แสนราย จากพื้นที่ปลูกประมาณ 11 ล้านไร่ ซึ่งการจ่ายไร่ละ 1,000 สำหรับนาปีจึงถือเป็นครั้งแรก

ดังนั้นจึงขอให้กรมส่งเสริมการเกษตรได้เร่งตรวจสอบข้อเท็จจริงว่าที่มากขึ้นทะเบียน 8.04 แสนรายนั้นเป็นเกษตรกรตัวจริงหรือไม่ เพื่อที่รัฐบาลจะได้พิจารณางบประมาณเพิ่มเติมในการจ่ายเยียวยาต่อไป

ส่วนข้าวนาปี ที่ผลผลิตจะออกมาในช่วงปลายปีนี้ จากสถานการณ์ผลผลิตที่คาดว่าจะออกมามาก และข้าวมีทิศทางราคาตกต่ำ ในเบื้องต้น คณะอนุกรรมการ นบข.ด้านการตลาดที่มีนายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์เป็นประธานได้รับหลักการที่จะจ่ายเยียวยาไร่ละ 2,000 บาท แต่จำนวนไร่ยังไม่มีความชัดเจน ซึ่งในส่วน of ชาวนา อยากให้เร่งเตรียมการเพื่อช่วยบรรเทาของเดือดร้อนของเกษตรกรต่อไป

“ผลผลิตข้าวไทยมีมาก คาดภาพรวมปีนี้มีผลผลิตข้าวเปลือก 32-33 ล้านตัน สีแปรเป็นข้าวสารได้ประมาณ 20-21 ล้านตัน หากเราส่งออกข้าวสารได้ปีนี้ประมาณ 7-8 ล้านตัน บริโภคในประเทศประมาณ 10 ล้านตัน ก็เหลือสต็อกข้าวอีก 2-3 ล้านตันก็จะยิ่งกดทับราคาข้าวไทยให้ลดลงไปอีก ขณะที่ผลผลิตข้าวฤดูการผลิตใหม่ก็จะออกมาเรื่อยๆ ดังนั้นทางรอดหนึ่งผู้ส่งออกต้องเร่งหาตลาดใหม่ ๆ ขณะที่รัฐบาลต้องเร่งพัฒนาสายพันธุ์ข้าวไทยใหม่ ๆ ที่ให้ผลผลิตสูงมากกว่า 1 ตัน หรือมากกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่เราถึงจะอยู่รอดได้ในระยะยาว”

บริหารต้นทุนชี้ชะตากำไร

ขณะที่ รองศาสตราจารย์ ดร.อัคร พิศาลวานิช ผู้เชี่ยวชาญเศรษฐกิจระหว่างประเทศและอาเซียน กล่าวว่า ก่อนหน้านั้นในช่วงที่ราคาข้าวในประเทศ และในตลาดโลกมีราคาที่ต่ำ ทั้งชาวนา โรงสี และผู้ส่งออกถือว่ามีรายได้ และกำไรจากข้าวในอัตราเปอร์เซ็นต์ที่ใกล้เคียงกัน แต่ใครจะมีกำไรมากหรือน้อย ขึ้นกับการบริหารจัดการด้านต้นทุนของตัวเอง

อย่างไรก็ดีในส่วนของชาวนาเป็นกลุ่มที่มีอำนาจต่อรองน้อยที่สุด เฉพาะอย่างยิ่งอำนาจต่อรองด้านปัจจัยการผลิตที่ต้องแบกรับตามภาวะตลาด ทำให้มีจุดอ่อนด้านต้นทุนที่สูง

“ปัจจุบันชาวนาไทยส่วนใหญ่เป็นรายย่อย มีที่นาเฉลี่ยไม่เกิน 15-20 ไร่ต่อราย และต้องรับภาระต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ บางรายเป็นนาเช่า บางรายเปลี่ยนนาตัวเองเป็นนาเช่า เพราะมีการขายนาเพื่อปลดหนี้ และกลับมาเช่าตัวเองจากเจ้าของที่เปลี่ยนมือเป็นรายอื่น ซึ่งในส่วนนี้ปัจจุบันมีเยอะขึ้น และชาวนายังเป็นหนี้เฉลี่ยรายละประมาณ 3 แสนบาทต่อครัวเรือน และเวลานี้อาจมากกว่านั้น”

สิ่งที่รัฐบาลช่วยในช่วงที่ผ่านมา เช่น พักชำระหนี้ ช่วยเหลือปัจจัยการผลิต เป็นช่วง ๆ จ่ายไร่ละ 1,000 หรือพักชำระหนี้ ซึ่งในข้อเท็จจริงนี้ก็ยังไม่ได้อยู่ ไม่ได้หายไป ซึ่งแนวทางการแก้ไขปัญหาที่ผ่านมาก็มีหลากหลายมาตรการ แต่ไม่ได้รับการปฏิบัติจริงจัง เช่น การพัฒนาสายพันธุ์ข้าวที่ให้ผลผลิตสูง การเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

พณ.เล็งสกัดถูกแอบอ้างข้าวหอมมะลิไทย วางขายในจีน

นางสาวสุนันทา กังวาลกุลกิจ อธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (DITP) กระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า ขณะนี้กรมฯ ได้รับรายงานจากคนไทยในประเทศจีนว่า มีการวางจำหน่ายข้าวที่ผลิตในประเทศกัมพูชาในซูเปอร์มาร์เก็ตของจีน โดยบนบรรจุภัณฑ์ปรากฏ ธงชาติไทย และตราสัญลักษณ์ที่มีลักษณะคล้ายกับตรารับรองข้าวหอมมะลิไทย ซึ่งเป็นรูปรวงข้าวบนพื้นหลังสีเขียวที่ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศ เพื่อรับรองคุณภาพข้าวหอมมะลิไทยที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ ประเทศจีน ได้เร่งตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม ทั้งจากช่องทางออฟไลน์และออนไลน์ อาทิ แพลตฟอร์ม Taobao, JD.com และ Pinduoduo พบว่าข้าวดังกล่าวส่วนใหญ่มาจากกัมพูชา โดยมีการใช้ตัวอักษรภาษาจีนแปลว่า “ข้าวหอมมะลิกัมพูชา” แต่บางยี่ห้อกลับใช้ภาษาไทยกำกับว่า “ข้าวหอมมะลิไทย” หรือ “ข้าวหอมมะลิกัมพูชา” ซึ่งอาจทำให้ผู้บริโภคชาวจีนเกิดความสับสน เข้าใจผิดว่าเป็นข้าวที่นำเข้าจากประเทศไทย หรือเป็นข้าวหอมมะลิไทยจริง ซึ่งสถานการณ์นี้อาจส่งผลกระทบต่อ ภาพลักษณ์และความเชื่อมั่น ที่มีต่อข้าวหอมมะลิไทยในตลาดจีน

นางสาวสุนันทา กล่าวเพิ่มเติมว่า กรมฯได้สั่งการให้สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ ประเทศจีน ทั้ง 7 แห่ง ได้แก่ เชียงตุง ขุนหมิง หนานหนิง กวางโจว เซี่ยเหมิน เซี่ยงไฮ้ และชิงเต่า เร่งดำเนินการใน 4 แนวทางหลัก ได้แก่

- 1.หารือกับผู้นำเข้าข้าวหอมมะลิไทยและแพลตฟอร์มออนไลน์ เพื่อระงับการวางจำหน่ายข้าวที่ใช้บรรจุภัณฑ์ไม่ถูกต้อง และเร่งแก้ไขให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง
- 2.ประชาสัมพันธ์ตรารับรองข้าวหอมมะลิไทย ให้เป็นที่รู้จักในหมู่ผู้บริโภคชาวจีน โดยเน้นย้ำว่า ตราที่ถูกต้องคือลักษณะ “รวงข้าวบนพื้นหลังสีเขียว” ออกโดยกรมการค้าต่างประเทศ
- 3.ประสานสำนักพาณิชย์ในต่างประเทศ ณ กรุงปักกิ่ง หารือกับ SAMR (State Administration for Market Regulation) เพื่อผลักดันการควบคุมผลิตภัณฑ์ที่อาจก่อให้เกิดความเข้าใจผิด

4. พิจารณาดำเนินการทางกฎหมาย กับผู้กระทำผิด ทั้งในประเด็นโฆษณาเท็จ การละเมิดสิทธิผู้บริโภค และการฝ่าฝืนกฎหมายคุณภาพสินค้า โดยประสานกับหน่วยงานท้องถิ่น สมาคมคุ้มครองผู้บริโภคจีน และสำนักงานการตลาดของจีน

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (DITP) จะติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิด พร้อมประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน เพื่อปกป้องชื่อเสียงของ ข้าวหอมมะลิไทย และรักษาความเชื่อมั่นของผู้บริโภคในตลาดต่างประเทศอย่างยั่งยืน

ที่มา มติชนออนไลน์

นบข. ไฟเขียว 4 มาตรการช่วยชาวนาปี 68/69 วงเงินกว่า 5 หมื่นล้าน

นบข. ไฟเขียว 4 มาตรการช่วยชาวนาปี 68/69 วงเงินกว่า 5 หมื่นล้าน ให้สินเชื่อ – ชดเชยดอกเบี้ย สนับสนุนเงินช่วยเหลือ เสริมเสถียรภาพราคา

เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2568 เวลา 15.00 น. ณ ทำเนียบรัฐบาล มีการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ครั้งที่ 2/2568 โดยมีนายพิชัย ชุณหวชิร รองนายกรัฐมนตรี เป็นประธานการประชุม พร้อมด้วยนายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ นางสาวธีรรัตน์ สำเร็จวาณิชย์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย รักษาการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายธนสาร ธรรมสอน ผู้ช่วยเลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นายพงศ์ศรีณย์ อัครชัยโสภณ รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง

พร้อมด้วยผู้แทนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ภาคเอกชน นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าว สมาคมโรงสีข้าว และผู้แทนภาคเกษตรกร อาทิ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุม 301 ตึกบัญชาการ 1 ทำเนียบรัฐบาล

นายวิทยากร มณีเนตร อธิบดีกรมการค้าภายใน ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงพาณิชย์ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ เปิดเผยว่า ที่ประชุม นบข. มีมติรับทราบสถานการณ์ข้าวโลกและข้าวไทย ปี 2567/68 โดยสถานการณ์ข้าวโลก ปีการผลิต 2568/69 คาดว่าการผลิตข้าวจะอยู่ที่ 541.58 ล้านตัน เพิ่มขึ้นเล็กน้อย ขณะที่การบริโภคข้าวทั่วโลกอยู่ที่ 541.07 ล้านตัน เพิ่มขึ้นมากกว่าการผลิต ส่งผลให้อุปสงค์เพิ่มเร็วกว่าอุปทาน ซึ่งเป็นปัจจัยหนุนให้ราคาข้าวในตลาดโลกมีแนวโน้มปรับตัวสูงขึ้นเล็กน้อย โดยมีปริมาณการค้าอยู่ที่ 61.66 ล้านตัน และสต็อกปลายปีอยู่ที่ 187.83 ล้านตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.3 แต่ยังคงต้องจับตาปัจจัยเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติและนโยบายแทรกแซงจากประเทศผู้ส่งออกและผู้นำเข้ารายใหญ่

ด้าน สถานการณ์ข้าวไทย ชาวนาปี ปี 2568 เก็บเกี่ยวแล้วร้อยละ 96 หรือประมาณ 8.20 ล้านตัน คาดว่าจะทยอยออกสู่ตลาดครบในเดือนมิถุนายน ขณะที่ชาวนาปี ปี 2568/69 คาดว่ามีพื้นที่เพาะปลูก 61.95 ล้านไร่ ลดลงเล็กน้อย แต่ผลผลิตเพิ่มขึ้นเป็น 27.22 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 เนื่องจากฝนไม่ทิ้งช่วงในช่วงต้นฤดูเพาะปลูก ทำให้มีน้ำเพียงพอ โดยผลผลิตส่วนใหญ่จะออกสู่ตลาดในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงธันวาคม 2568 ประมาณร้อยละ 72

ด้าน ความต้องการใช้ข้าว ปี 2568/69 คาดว่าลดลงเหลือ 28.66 ล้านตันข้าวเปลือก หรือลดลงร้อยละ 2 จากปีก่อน อินเดียกลับมาส่งออกข้าวอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม การบริโภคภายในประเทศมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากจำนวน

นักท่องเที่ยวและแรงงานต่างด้าว ขณะที่การบริโภคข้าวของประชากรไทยยังคงลดลง โดยเฉลี่ยอยู่ที่ 73.41 กิโลกรัม ต่อคนต่อปี

ราคาข้าวในประเทศ (ข้อมูล ณ วันที่ 24 มิถุนายน 2568) พบว่าราคาข้าวเปลือกส่วนใหญ่ลดลงจากปีก่อน โดยเฉพาะข้าวเจ้าและข้าวเหนียว ยกเว้นข้าวหอมมะลิที่ยังคงมีราคาสูงอยู่ที่ 15,500–17,000 บาทต่อตัน เนื่องจากมีคำสั่งซื้อต่อเนื่องจากต่างประเทศ

ด้านการส่งออกข้าวไทยในช่วงเดือนมกราคม-พฤษภาคม 2568 มีปริมาณ 3.05 ล้านตัน คิดเป็นร้อยละ 41 ของเป้าหมายทั้งปีที่ 7.5 ล้านตัน ลดลงร้อยละ 26 จากช่วงเดียวกันของปีก่อน จากการแข่งขันด้านราคากับประเทศคู่แข่ง และความต้องการนำเข้าที่ชะลอตัวในอินโดนีเซียและฟิลิปปินส์

โดยที่ประชุมได้พิจารณาแนวทางเพื่อรักษาเสถียรภาพทางราคาและให้เกษตรกรได้มีรายได้ที่มั่นคง โดยเห็นควรปรับแผนการผลิตให้สอดคล้องกับทิศทางตลาด หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวนาปรังที่มีแนวโน้มล้นตลาด พร้อมส่งเสริมการบริโภคข้าวในประเทศ และสนับสนุนการผลิตข้าวเฉพาะกลุ่ม เช่น ข้าวอินทรีย์ ข้าวสุขภาพ และข้าวคาร์บอนต่ำ เพื่อเพิ่มมูลค่าและกระจายความเสี่ยง

นายวิทยากร กล่าวต่อว่า วันที่ที่ประชุม นบข. ได้พิจารณาวาระสำคัญในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2568/69 เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือกและสร้างความมั่นคงให้เกษตรกรในระยะยาว จึงมีมติเห็นชอบในหลักการ ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ

โดยกรมการค้าภายในร่วมกับ ธ.ก.ส. จัดทำมาตรการ 4 โครงการ วงเงินงบประมาณรวม 50,038.67 ล้านบาท ดังต่อไปนี้

1. โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2568/69 ให้เกษตรกรเก็บข้าวไว้ในยุ้งฉางตนเอง 1 – 5 เดือน ได้รับค่าฝากเก็บ 1,500 บาท/ตัน เป้าหมาย 3 ล้านตัน โดยราคาสินเชื่อข้าวหอมมะลิ 13,000 บาทต่อตัน ข้าวหอมมะลินอกพื้นที่ 11,500 บาทต่อตัน ข้าวเจ้า 8,000 บาทต่อตัน ข้าวปทุมฯ 9,000 บาทต่อตัน ข้าวเหนียว 10,000 บาทต่อตัน วงเงินงบประมาณจ่ายขาดไม่เกิน 9,305.06 ล้านบาท

2. โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวและสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต 2568/69 ธ.ก.ส. สนับสนุนสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำให้สถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เป้าหมาย 1.5 ล้านตันวงเงินจ่ายขาด 656.25 ล้านบาท

3. โครงการชดเชยดอกเบี้ยผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต 2568/69 โรงสีเก็บสต็อก 2-6 เดือน รัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 3 ต่อปี เป้าหมาย 4 ล้านตัน วงเงินงบประมาณจ่ายขาด 642.00 ล้านบาท

4. โครงการสนับสนุนช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปีและส่งเสริมการเพาะปลูกให้เหมาะสมกับศักยภาพพื้นที่ โดยให้ความช่วยเหลือเกษตรกร โดย

(1) สนับสนุนเงินให้แก่เกษตรกร อัตรา 500 บาทต่อไร่ ไม่เกิน 10 ไร่ วงเงินงบประมาณ 18,967.68 ล้านบาท

(2) สนับสนุนเงินค่าปัจจัยการผลิตผ่านแอป BAAC Mobile ของ ธ.ก.ส. ซึ่งสามารถใช้ซื้อปัจจัยการผลิตจากร้านค้าที่เข้าร่วมโครงการ อัตรา 500 บาทต่อไร่ ไม่เกิน 10 ไร่ วงเงินงบประมาณ 18,967.68 ล้านบาท

(3) ช่วยเหลือเงินให้เกษตรกรในการปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในอัตรา 1,500 บาทต่อไร่ ประมาณ 1 ล้านไร่ (10% ของพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม หรือ 9.85 ล้านไร่) วงเงินงบประมาณ 1,500.00 ล้านบาท วงเงินงบประมาณรวมทั้งสิ้น 39,435.36 ล้านบาท

โดยให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และการดำเนินโครงการในกิจกรรมปรับเปลี่ยนการผลิตในพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมในการปลูกข้าว ประกอบด้วย กษ. พณ. ธ.ก.ส. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำเสนอ นบข. ก่อนเสนอ ครม. พิจารณาต่อไป

ทั้งนี้ มอบหมายกรมการค้าภายใน ร่วมกับ ธ.ก.ส. จัดทำโครงการฯ และรายละเอียดข้อมูลที่เหมาะสมของ รัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อ ครม. ตามมาตรา 27 และ 28 แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. 2561 เพื่อให้กระทรวงพาณิชย์นำเสนอ ครม. ต่อไป

นายวิทยากร กล่าวเพิ่มเติมว่า “สำหรับโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปรัง ปี 2568 ไร่ละ 1,000 บาท มีมติมอบหมายให้กรมการค้าภายใน และ ธ.ก.ส. จัดทำโครงการฯ พร้อมหลักเกณฑ์และเงื่อนไข สำหรับเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมส่งเสริมการเกษตร เสนอผ่านคณะกรรมการ ด้านการผลิต ก่อนเสนอ นบข. และ ครม. พิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ปัจจุบันมีการขึ้นทะเบียนผู้ปลูกข้าวนาปรัง จำนวน 851,696 ครัวเรือน พื้นที่ปลูก 11.85 ล้านไร่ โดยใช้งบประมาณรวม 7,274.41 ล้านบาท”

“นอกจากนี้ ที่ประชุมยังมีมติมอบหมายให้กรมการค้าภายใน และ กรมการค้าต่างประเทศ ในฐานะฝ่ายเลขานุการ นบข.หารือร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเสนอโครงการเพื่อเพิ่มช่องทางในการระบายผลผลิตสู่ต่างประเทศ ต่อไปอีกด้วย” นายวิทยากร กล่าว
ที่มา การเงินธนาคาร

"ชาวนา" ร้องราคาข้าวดังกว่า 50% ต้นทุนพุ่ง 7 พันต่อไร่ รัฐยังไร้เยียวยา

นายกสมาคมชาวนาฯ หวั่นราคาข้าวเปลือกหลุดต่ำกว่า 5,000 บาทต่อตัน จีรัฐเร่งเยียวยา ชี้เวียดนามได้เปรียบผลผลิตสูงกว่า ขณะต้นทุนไทยพุ่งแตะไร่ละ 7,000 บาท หลังรัฐปิดกั้นฝุ่น PM2.5

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย เปิดเผยกับฐานเศรษฐกิจว่า สถานการณ์ราคาข้าวในปัจจุบันน่าเป็นห่วงอย่างยิ่ง โดยราคาข้าวเปลือกเจ้าเกี่ยวสด (ความชื้น 25%) ตกลงมาอยู่ที่ระดับ 5,000-6,000 บาทต่อตัน ถือว่าลดลงมาจากช่วงเดียวกันของปีก่อนที่เคยพุ่งถึง 11,000-12,000 บาทต่อตัน หรือหายไปมากกว่า 50%

“วันนี้ราคาข้าวเปลือกขยับขึ้นมานิดเดียว แต่ภาพรวมยังน่าห่วง เพราะผลผลิตในประเทศเริ่มออกมาก ประกอบกับไทยยังส่งออกได้ยาก ราคาข้าวไทยแพงกว่าคู่แข่ง เช่น เวียดนาม ส่งผลให้ชาวนาขายได้ราคาต่ำ ขณะที่ต้นทุนสูงลิ่ว ทำให้หลายรายเริ่มขาดทุน”

โดยต้นทุนการผลิตของชาวนาไทยปัจจุบันเฉลี่ยที่ 5,500-6,000 บาทต่อไร่ และกำลังเพิ่มเป็น 7,000 บาทต่อไร่ในกรณีที่ชาวนาไม่เผาฟางข้าว ซึ่งต้องใช้สารชีวภัณฑ์ในการย่อยสลายตอซังและฟางข้าว เพื่อควบคุมฝุ่น PM2.5 ตามนโยบายของรัฐบาล ทำให้ต้องแบกรับภาระต้นทุนในส่วนนี้เพิ่มขึ้น

ขณะที่ผลผลิตต่อไร่ของไทยยังต่ำไม่ถึง 1 ตัน เฉลี่ยสูงสุดเพียง 700-800 กิโลกรัมต่อไร่ แต่เวียดนามผลิตได้ถึง 1.2-1.3 ตัน(1,200-1,300 กก.ต่อไร่) หรือบางพันธุ์ทำได้สูงถึง 1.6 ตันต่อไร่ ทำให้ไทยเสียเปรียบในการแข่งขันอย่างชัดเจน

นายปราโมทย์ กล่าวอีกว่า แม้ราคาข้าวเปลือกของไทยจะยังอยู่ที่ระดับ 5,000–6,000 บาทต่อตันในเวลา นี้ แต่ตนก็ติดตามใกล้ชิดว่าสุดท้ายอาจจะหลุดเหลือเพียงระดับ 4,000 บาทต่อตันหรือไม่ ขณะที่ราคาส่งออกข้าว ไทยยังสูงกว่าคู่แข่ง ทำให้ผู้ซื้อในตลาดโลกหันไปหาประเทศอื่นแทน ส่งผลให้ข้าวไทยระบายในประเทศลำบาก ราคา ข้าวภายในจึงยิ่งตกต่ำ

“เมื่อข้าวขายไม่ได้ ราคาก็ลง คนปลูกก็ขาดทุน ทั้งที่เรามีต้นทุนสูงกว่าประเทศอื่น แต่เวลานี้มาตรการ เยียวยาของภาครัฐยังเป็นไปอย่างล่าช้า จากส่วนหนึ่งติดปัญหาจากภาคการเมือง ทำให้มาตรการช่วยเหลือยังไม่ ชัดเจน และยังไม่มีความไม่แน่นอน ทั้งการเยียวยาไร่ละ 1,000 บาท สำหรับข้าวฤดูนาปรังที่ผลผลิตยังทยอยออกสู่ ตลาด และไร่ละ 2,000 บาท สำหรับรอบนาปีที่ผลผลิตจะออกมาในปลายปีนี้”

สำหรับการแก้ปัญหาเชิงโครงสร้าง เช่น การวิจัยสายพันธุ์เพิ่มผลผลิต ลดต้นทุน และมาตรการเสริม ประสิทธิภาพการตลาด รวมถึงเร่งเจรจาการค้าระหว่างประเทศ เป็นสิ่งจำเป็น หากไทยยังต้องการรักษา อุตสาหกรรมข้าวไว้ได้อย่างยั่งยืน

อนึ่ง ในการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ล่าสุดเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2568 ที่มีนายพิชัย ชุมหวชิร รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน ยังไม่ได้ เห็นชอบการจ่ายเงินช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ สำหรับข้าวนาปรัง ปีการผลิต 2568 วงเงินประมาณ 7,500 ล้านบาท ซึ่งจะช่วยเหลือเกษตรกรรวมกว่า 8 แสนครัวเรือน

ทั้งนี้ที่ประชุม นบข. ได้มอบหมายให้อนุกรรมการด้านการผลิต ไปทบทวนรายละเอียดของการจ่ายเงิน ช่วยเหลือไร่ละ 1,000 บาท ไม่เกิน 10 ไร่ ให้เป็นไปตามขั้นตอนอีกครั้ง คาดว่าจะเสนอเข้ามาในที่ประชุม นบข. อีก ครั้ง เพื่อพิจารณาอนุมัติ จากนั้นจึงเสนอไปยังกรมตามขั้นตอนต่อไป

ที่มา:ฐานเศรษฐกิจ

ประชุมคณะอนุฯ นบข.ล่ม ขาวนาโว้ยการเมืองไร้เสถียรภาพ

อธิบดีกรมการข้าวชี้แจงยกเลิกประชุมคณะอนุกรรมการ นบข.ด้านการผลิต ที่จะพิจารณาช่วยเหลือไร่ละ 1000 สำหรับข้าวนาปรังในวันที่ 30 มิ.ย. เหตุคณะกรรมการฯ มาไม่ครบองค์ประชุมและรอ รมว.เกษตรฯ คนใหม่ คาดนัดประชุมอีกครั้งสัปดาห์หน้า

กรณีผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) เมื่อวันที่ 26 มิ.ย.ที่ผ่านมา มีมติและสั่งการให้กรมการข้าว ในฐานะเลขานุการคณะอนุกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติด้านการผลิต จัดประชุมคณะอนุกรรมการ นบข.ด้านการผลิต เพื่อพิจารณาเงื่อนไขโครงการสนับสนุนเงินช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูก ข้าวนาปรัง ปี 2568 ไร่ละ 1,000 บาทไม่เกิน 10 ไร่ จ่ายสูงสุดไม่เกิน 10,000 บาท

ปัจจุบันมียอดการลงทะเบียนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร ล่าสุด ณ เดือน เม.ย.2568 ประมาณ 850,000 ราย พื้นที่ปลูก 11.85 ล้านไร่ ซึ่งอาจจะต้องใช้เงินช่วยเหลือเพิ่มเป็น 7,200 ล้านบาท จากเดิมในปี 2567 มีผู้ลงทะเบียนข้าวนาปรังประมาณ 300,000 ราย วงเงิน 2,800 ล้านบาท

ตามกำหนดการเดิม นายณัฐกิตติ์ ของทิพย์ อธิบดีกรมการข้าว ได้ตั้งเรื่องนัดประชุมในวันที่ 30 มิ.ย. 2568 แต่กลับมีการยกเลิกกะทันหัน จากการสอบถามอธิบดีกรมการข้าว ให้เหตุผลว่า คณะกรรมการฯ มาไม่ครบ องค์ประชุม และบางส่วนติดภาระกิจที่ต่างประเทศ และรอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์คนใหม่ ที่

จะมีการแต่งตั้งขึ้นเป็นผู้พิจารณากำหนดวาระการประชุมในเรื่องนี้ คาดว่าจะสามารถนัดประชุมครั้งใหม่ได้ภายในสัปดาห์หน้า

ด้านนายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย กล่าวว่า รู้สึกผิดหวังกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากตนเดินทางถึงสถานที่จัดการประชุมแล้ว แต่กลับแจ้งว่ามีการยกเลิก ซึ่งแสดงออกถึงความไม่พร้อมทำงานของระบบราชการและไม่จริงใจจะช่วยเหลือชาวนาอย่างแท้จริง

นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย ยอมรับว่า ปัจจุบันราคาข้าวตกต่ำมาก ล่าสุดชาวนาขายข้าวเปลือกความชื้นไม่เกิน 25% ในราคา 5,000 บาท ซึ่งต่ำกว่าต้นทุนการผลิตที่ต้องใช้ประมาณมากกว่า 6,000 บาทต่อไร่ และขณะนี้ได้รับรายงานจากภาคการส่งออกว่า ประเทศคู่ค้าสำคัญยกเลิกคำสั่งซื้อสินค้า ทำให้ข้าวไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถส่งออกได้ตามเป้าที่ 7,500,000 ตันในปี

ที่มา ThaiPBS

xx

เวียดนาม

สถานการณ์ราคาส่งออกข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมายังคงมีแนวโน้มอ่อนตัวลง ท่ามกลางภาวะการค้าที่ค่อนข้างเจียบเหงา โดยข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 383 เหรียญสหรัฐต่อดัน ลดลงจากระดับ 387 เหรียญสหรัฐต่อดัน เมื่อสัปดาห์ก่อน

ผู้ค้ารายหนึ่งในนครโฮจิมินห์กล่าวว่า ราคาข้าวลดลงจากอุปทานที่เพิ่มขึ้นทั่วโลก โดยเฉพาะจากอินเดีย ขณะที่ฝนที่ตกต่อเนื่องในสามเหลี่ยมปากแม่น้ำโขงในช่วงสัปดาห์ที่ผ่านมาส่งผลกระทบต่อคุณภาพข้าวในฤดูการผลิตฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (summer-autumn crop)ที่กำลังเก็บเกี่ยวอีกด้วย

สมาคมอาหารเวียดนาม (the Vietnam Food Association; VFA) รายงานว่า ราคาส่งออกข้าวของเวียดนาม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2568 ราคาอ่อนตัวลงเล็กน้อยจากวันก่อนหน้า โดยข้าวหัก 100% (100% broken rice) ราคาอยู่ที่ 318 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขณะที่ข้าวขาว 5% (5% broken rice) ราคาอยู่ที่ 382 เหรียญสหรัฐต่อดัน และข้าวขาว 25% (25% broken rice) ราคาอยู่ที่ 357 เหรียญสหรัฐต่อดัน

สัปดาห์ที่ผ่านมา สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ณ วันที่ 29 มิถุนายน 2568 ราคาข้าวส่งออกของเวียดนามไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า โดยข้าวขาว 5% อยู่ที่ 383 เหรียญสหรัฐต่อดัน ข้าวขาว 25% อยู่ที่ 358 เหรียญสหรัฐต่อดัน ข้าวหัก 100% อยู่ที่ 317 เหรียญสหรัฐต่อดัน โดยตลาดส่งออกข้าวของเวียดนามยังคงอยู่ภายใต้แรงกดดันจากอุปทานทั่วโลก แต่ราคาข้าวยังคงมีเสถียรภาพในระยะสั้น

สมาคมอาหารเวียดนาม (VFA) รายงานว่า ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1-23 มิถุนายน 2568 มีเรือบรรทุกสินค้าจำนวน 29 ลำเข้าเทียบท่าเพื่อรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวมประมาณ 150,800 ตัน โดยจอดรอขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือที่ท่าเรือ Ho Chi Minh port และท่าเรือ Mỹ Thới ทั้งนี้ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 13 พฤษภาคม - 22 มิถุนายน 2568 มีการขนถ่ายสินค้าขึ้นเรือจำนวนรวม 289,950 ตัน โดยมีปลายทางไปยังประเทศในแถบแอฟริกา 80,000 ตัน มาเลเซีย 23,900 ตัน และฟิลิปปินส์ 186,050 ตัน

ด้านสำนักข่าว Platts ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ S&P Global Commodity Insights รายงานว่า ราคาข้าวขาวหัก 5% ของเวียดนามร่วงลงสู่ระดับต่ำสุดเป็นประวัติการณ์ท่ามกลางอุปทานล้นตลาด ขณะที่ผลผลิตข้าวฤดูใหม่ช่วงฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (summer-autumn crop) กำลังเข้าสู่ตลาด

แหล่งข่าวในตลาดกล่าวว่าผู้ซื้อชะลอการซื้อไว้จนกว่าจะถึงช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตสูงสุด ซึ่งคาดว่าจะมีข้าวคุณภาพดีขึ้น ส่งผลให้ในช่วงนี้ความต้องการขบเซาและกดดันราคาข้าวมากขึ้น

สำนักข่าว Platts ได้ประเมินราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนามที่ระดับต่ำสุดตลอดกาลที่ 374 เหรียญสหรัฐฯ ต่อดัน FOB เมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2568 ลดลง 5 เหรียญสหรัฐฯ ต่อดันเมื่อเทียบเป็นรายสัปดาห์ และ 23 เหรียญสหรัฐฯ ต่อดันเมื่อเทียบเป็นรายเดือน ขณะที่ราคาข้าวหอม 5% (Vietnamese fragrant 5% broken rice) ของเวียดนามอยู่ที่ 468 เหรียญสหรัฐฯ ต่อดัน FOB ซึ่งเป็นระดับต่ำสุดตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2568 ลดลง 1 เหรียญสหรัฐฯ ต่อดันเมื่อเทียบเป็นรายสัปดาห์ และ 51 เหรียญสหรัฐฯ ต่อดันเมื่อเทียบเป็นรายเดือน

ขณะที่การเก็บเกี่ยวผลผลิตฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วง (the summer-autumn crop) เริ่มต้นในเดือนพฤษภาคม 2568 โดยมีผลผลิตในช่วงต้นฤดูที่จำกัด ทำให้เกิดความกังวลเกี่ยวกับคุณภาพเมล็ดข้าว ส่งผลให้ผู้ซื้อต่างรอคอยและดูสถานการณ์ หรือมองหาแหล่งผลิตอื่น

แหล่งข่าวในอุตสาหกรรมรายหนึ่งกล่าวว่า ฝนที่ตกต่อเนื่องส่งผลกระทบต่อทั้งผลผลิตและคุณภาพเมล็ดในการเก็บเกี่ยวในช่วงต้นฤดู อย่างไรก็ตาม คาดว่าคุณภาพจะดีขึ้นในอีกไม่กี่เดือนข้างหน้าเมื่อการเก็บเกี่ยวข้าวคืบหน้าไปมากขึ้น

แหล่งข่าวในตลาด ระบุว่าช่วงของการเก็บเกี่ยวหลักคาดว่าจะดำเนินต่อไปตั้งแต่เดือนมิถุนายนจนถึงปลายเดือนสิงหาคม โดยพบว่า ณ วันที่ 23 มิถุนายน 2568 มีการเก็บเกี่ยวข้าวไปแล้วประมาณ 17%

ผู้ค้ารายหนึ่งในเวียดนามกล่าวว่า ผู้ซื้อในฟิลิปปินส์ต้องการข้าวขาว 5% หักจากเมียนมาและไทยมากกว่า เนื่องจากยังไม่พอใจกับคุณภาพของข้าวจากเวียดนาม แต่ก็เป็นเรื่องปกติสำหรับฤดูกาลนี้ที่คุณภาพเมล็ดมักจะดีขึ้นเมื่อการเก็บเกี่ยวดำเนินไประยะหนึ่งแล้ว ซึ่งจากการที่อุปสงค์ที่อ่อนแอจากผู้ซื้อรายสำคัญ เช่น ฟิลิปปินส์ ส่งผลให้ราคาส่งออกลดลง

ผู้ส่งออกข้าวเวียดนามกล่าวว่า ผลผลิตข้าวฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วงเพิ่งเริ่มเก็บเกี่ยว ขณะที่อุปสงค์จากฟิลิปปินส์ยังต่ำคงเนื่องจากผู้ซื้อรอการเก็บเกี่ยวให้ถึงในระยะสูงสุด ซึ่งราคามักจะปรับลดลงอย่างมาก โดยปัจจุบันตลาดกำลังอยู่ในภาวะอุปทานเกินอุปสงค์ ประกอบกับเกษตรกรไม่สามารถเก็บข้าวเปลือกไว้ได้ ดังนั้นพวกเขาจึงต้องขายทันทีหลังการเก็บเกี่ยว ไม่ว่าราคาจะเท่าไรก็ตาม

ขณะที่ผู้ส่งออกข้าวเวียดนามอีกรายกล่าวว่าทุกคนคาดหวังว่าในเดือนกรกฎาคมจะมีปริมาณมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ราคาจะขึ้นอยู่กับอุปสงค์ในที่สุด ซึ่งผลผลิตฤดูร้อน-ฤดูใบไม้ร่วงจะไม่มากเท่ากับพืชผลฤดูหนาว-ฤดูใบไม้ผลิ

นักวิเคราะห์ของ Commodity Insights คาดการณ์ว่าในปีการตลาด 2024/25 (มกราคม-ธันวาคม 2568) เวียดนามจะส่งออกข้าวได้ 8 ล้านตัน ลดลง 11.5% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า

กรมศุลกากร (the General Department of Customs) รายงานว่าในเดือนพฤษภาคม 2568 เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 776,296 ตัน มูลค่าประมาณ 408.225 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยปริมาณลดลง 10.3% และมูลค่าลดลง 22.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา (พฤษภาคม 2568) ที่มีการส่งออกข้าวจำนวน 865,542 ตัน มูลค่าประมาณ 528.139 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

ตลาดสำคัญที่เวียดนามส่งออกในเดือนพฤษภาคม 2568 ได้แก่

- 1.ประเทศฟิลิปปินส์จำนวน 419,522 ตัน มูลค่าประมาณ 212.426 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 2.ประเทศกาน่า 95,294 ตัน มูลค่าประมาณ 52.659 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 3.ประเทศจีน 50,671 ตัน มูลค่าประมาณ 26.281 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 4.ประเทศมาเลเซีย 46,011 ตัน มูลค่าประมาณ 20.347 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 5.ประเทศไต้หวัน 45,497 ตัน มูลค่าประมาณ 21.399 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 6.ประเทศสิงคโปร์ 18,533 ตัน มูลค่าประมาณ 10.495 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 7.ประเทศโมซัมบิก 10,720 ตัน มูลค่าประมาณ 5.784 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 8.ประเทศสหรัฐฯ 5,726 ตัน มูลค่าประมาณ 5.685 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 9.ฮ่องกง 5,247 ตัน มูลค่าประมาณ 3.129 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 10.ประเทศกัมพูชา 5,233 ตัน มูลค่าประมาณ 3.283 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในช่วง 5 เดือนแรกของปีนี้ (เดือนมกราคม-พฤษภาคม 2568) เวียดนามส่งออกข้าวจำนวน 4,200,160 ตัน มูลค่าประมาณ 2,171.504 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยปริมาณเพิ่มขึ้น 4.1% แต่มูลค่าลดลง 15.3% เมื่อเทียบกับเมื่อเทียบกับจำนวน 4,035,134 ตัน มูลค่าประมาณ 2,565.122 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาตามลำดับ

ตลาดสำคัญที่เวียดนามส่งออกในช่วง 5 เดือนแรกของปี (มกราคม-พฤษภาคม 2568) ได้แก่

- 1.ประเทศฟิลิปปินส์จำนวน 1,904,183 ตัน มูลค่าประมาณ 942.008 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 2.ประเทศไต้หวัน 485,948 ตัน มูลค่าประมาณ 231.865 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 3.ประเทศจีน 412,250 ตัน มูลค่าประมาณ 208.936 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 4.ประเทศกาน่า 399,593 ตัน มูลค่าประมาณ 227.599 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 5.ประเทศมาเลเซีย 181,162 ตัน มูลค่าประมาณ 93.405 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 6.ประเทศบังกลาเทศ 104,703 ตัน มูลค่าประมาณ 49.73 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 7.ประเทศเซเนกัล 82,403 ตัน มูลค่าประมาณ 25.832 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 8.ประเทศสิงคโปร์ 73,182 ตัน มูลค่าประมาณ 42.615 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 9.ประเทศโมซัมบิก 35,637 ตัน มูลค่าประมาณ 20.956 ล้านดอลลาร์สหรัฐ
- 10.ประเทศสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ 25,433 ตัน มูลค่าประมาณ 16.694 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

สำนักข่าว VOV.VN รายงานว่า ข้าวเวียดนามกำลังได้รับความนิยมในตลาดออสเตรเลีย เนื่องจากข้าวเวียดนามมีคุณภาพสูง ราคาแข่งขันได้ และภาษีศุลกากรพิเศษภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีสหภาพยุโรป-เวียดนาม (the EU-Vietnam Free Trade Agreement; EVFTA) ท่ามกลางความต้องการผลิตภัณฑ์อาหารที่ยั่งยืนและดีต่อสุขภาพของยุโรปที่เพิ่มขึ้น

ตามข้อมูลของสำนักงานการค้าเวียดนามในออสเตรีย (the Vietnamese Trade Office in Austria) แม้ว่าประเทศที่มีประชากร 9 ล้านคนจะไม่ใช่ว่าประเทศที่บริโภคข้าวโดยกำเนิด แต่พฤติกรรมการรับประทานอาหารที่เปลี่ยนไป ความต้องการบริโภคอาหารเอเชียที่เพิ่มมากขึ้น และความต้องการอาหารออร์แกนิกทำให้ความต้องการเพิ่มขึ้น ข้าวได้กลายเป็นอาหารหลักในครัวเรือนมากขึ้นเรื่อยๆ

ออสเตรเลียบริโภคข้าวประมาณ 57,100 ตันต่อปี โดยเกือบทั้งหมดมาจากการนำเข้า ขณะที่ผลผลิตในประเทศแทบไม่มีนัยสำคัญ โดยอยู่ที่มากกว่า 280 ตันในปีเพาะปลูก 2023–2024 ทำให้ตลาดต้องพึ่งพาซัพพลายเออร์ต่างประเทศเป็นอย่างมาก จึงนับเป็นโอกาสอันดีสำหรับผู้ส่งออกข้าวเวียดนาม

เวียดนามถือเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ของโลก โดยมีข้าวพันธุ์ยอดนิยม เช่น ข้าวหอมพันธุ์ ST25 ข้าวหอมชนิดต่างๆ ข้าวกล้อง และข้าวเหนียวพิเศษอย่าง Nep Cai Hoa Vang เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานของสหภาพยุโรป ผู้ผลิตข้าวเวียดนามจึงเพิ่มการลงทุนในกระบวนการแปรรูปสมัยใหม่ ความปลอดภัยด้านอาหาร และการรับรองต่างๆ เช่น GlobalGAP, HACCP และ ISO

นาง Dinh Thi Hoang Yen หัวหน้าสำนักงานการค้ากล่าวว่า ข้าวเวียดนามมีคุณภาพดีเยี่ยม มีรสชาติดี และมีราคาที่เหมาะสมได้ เธอกล่าวว่า EVFTA ช่วยให้ข้าวเวียดนามมีข้อได้เปรียบด้านราคาเหนือคู่แข่ง เช่น ไทย อินเดีย และกัมพูชา และสำนักงานของเธอกำลังดำเนินการเพื่อส่งเสริมการเชื่อมโยงทางธุรกิจและขยายส่วนแบ่งการตลาดของเวียดนามในออสเตรเลียและสหภาพยุโรป

ภายใต้ EVFTA ข้าวเวียดนามที่ส่งออกไปยังสหภาพยุโรปจะได้รับสิทธิพิเศษด้านภาษีศุลกากร อย่างไรก็ตาม สหภาพยุโรปยังคงกำหนดโควตาการนำเข้าประจำปีไว้ที่ 80,000 ตัน โดยมีการยกเว้นภาษีศุลกากร โดยจัดสรรตามประเทศและประเภทผลิตภัณฑ์ ซึ่งการขยายโควตานี้ผ่านการเจรจาถือเป็นสิ่งสำคัญเพื่อให้แน่ใจว่าจะเติบโตในระยะยาว

ทั้งนี้ ผู้ส่งออกของเวียดนามจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบของสหภาพยุโรปที่เข้มงวดเกี่ยวกับสารตกค้างของยาฆ่าแมลง การตรวจสอบย้อนกลับ การติดฉลาก การปกป้องสิ่งแวดล้อม และสิทธิของผู้บริโภค ในออสเตรเลีย ผู้บริโภคให้ความสนใจเป็นพิเศษกับผลิตภัณฑ์อินทรีย์และผ่านการแปรรูปน้อยที่สุดซึ่งมีแหล่งกำเนิดและการรับประกันคุณภาพที่ชัดเจน

นอกจากนี้ นาง Dinh Thi Hoang Yen ยังกล่าวว่าความสนใจอย่างมากในข้าวพันธุ์ญี่ปุ่น (Vietnamese sushi rice) ของเวียดนามในออสเตรียถือเป็นนิมิตรหมายที่ดีสำหรับอนาคตของข้าวพันธุ์อื่นๆ เช่น ข้าวหอมและข้าวกล้อง

ที่มา Oryza.com และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงกรุงฮานอย

กัมพูชา

เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2568 สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (the Cambodia Rice Federation; CRF) ออกประกาศชี้แจงกรณีที่เกิดขึ้นเร็วๆ นี้มีรายงานว่า พบข้าวกัมพูชาถูกขายในตลาดจีนในบรรจุภัณฑ์ขนาด 5 กิโลกรัม เขียนเป็นภาษาไทย และพิมพ์สัญลักษณ์คล้ายธงชาติไทยบนบรรจุภัณฑ์ โดยระบุแหล่งที่มาว่าเป็นข้าวกัมพูชา

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา ระบุว่าหลังจากทราบรายงานได้ดำเนินการสอบสวนสมาชิกสหพันธ์ข้าวกัมพูชาทั้งหมดที่ส่งออกข้าวไปยังจีน และให้ความร่วมมือกับบริษัทตรวจสอบคุณภาพการส่งออกของจีน CCIC (Cambodia) Co., Ltd. โดยสหพันธ์ยืนยันว่า บรรจุภัณฑ์ข้าวที่มีภาพคล้ายธงชาติไทยข้างต้นไม่ได้พิมพ์ในกัมพูชา โดยข้าวกัมพูชาที่ส่งออกไปยังจีนเกือบทั้งหมดบรรจุในกระสอบขนาด 25 กิโลกรัมและ 50 กิโลกรัม

จากข้อมูลข้างต้น สหพันธ์ข้าวกัมพูชาขอปฏิเสธบรรจุภัณฑ์ข้าวที่มีสัญลักษณ์คล้ายธงชาติไทยโดยสิ้นเชิง กัมพูชาปฏิบัติตามกฎหมายเครื่องหมายการค้าและการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมอย่างเคร่งครัด ซึ่งห้ามใช้สัญลักษณ์ที่เหมือนหรือคล้ายคลึงหรือมีส่วนใดส่วนหนึ่งคล้ายคลึงกับธงชาติของประเทศต่างๆ ทั่วโลก

นาย Lun Yeng เลขาธิการสหพันธ์ข้าวกัมพูชา (CRF Secretary-General) ย้ำว่าการใช้บรรจุภัณฑ์ที่ให้ข้อมูลเท็จดังกล่าวสร้างความสับสนให้กับผู้บริโภค โดยเฉพาะอย่างยิ่งเนื่องจากการออกแบบมีความคล้ายคลึงกับสีประจำชาติไทย ซึ่งการออกแบบบรรจุภัณฑ์นั้นมีปัญหาและทำให้เข้าใจผิด และอาจทำให้ผู้บริโภคสับสนได้ง่ายจากสีและสัญลักษณ์ที่เหมือนธงชาติ ซึ่งทำลายความน่าเชื่อถือของข้าวกัมพูชาและไทย

เขาเสริมว่ากระทรวงพาณิชย์ และสหพันธ์ข้าวกัมพูชา กำลังทำงานร่วมกันเพื่อระบุบริษัทที่อยู่เบื้องหลังบรรจุภัณฑ์ปลอมในตลาดต่างประเทศ และจะเสนอมาตรการแก้ไขเพื่อป้องกันการใช้สัญลักษณ์ประจำชาติในทางที่ผิดในอนาคต

ทั้งนี้ ในเดือนพฤษภาคม 2568 กระทรวงเกษตรฯ ได้นำสติ๊กเกอร์ QR Code ติดบนผลิตภัณฑ์เพื่อยืนยันแหล่งกำเนิดสินค้าและปราบปรามการติดฉลากเท็จมาใช้ในมาตรการปกป้องความสมบูรณ์ของการส่งออกสินค้าเกษตรของกัมพูชา นอกจากนี้ กระทรวงพาณิชย์และกระทรวงเศรษฐกิจได้ร่วมกันออกประกาศระหว่างกระทรวงเพื่อปราบปรามการฉ้อโกงแหล่งกำเนิดสินค้าและเข้มงวดการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าสำหรับการส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาด้วย

ที่มา *Oryza.com* และ *PPTV Online*

ฟิลิปปินส์

สำนักข่าว Philippine Daily Inquirer รายงานว่า กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (The United States Department of Agriculture; USDA) ได้ปรับเพิ่มคาดการณ์ผลผลิตข้าวในประเทศขึ้นเล็กน้อย ท่ามกลางการสนับสนุนของรัฐบาลฟิลิปปินส์ต่อภาคส่วนนี้และการขายข้าวที่ได้รับเงินอุดหนุน

ในรายงาน สำนักงานบริการด้านการเกษตรต่างประเทศ (FAS) ของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ประมาณการผลผลิตข้าวสารที่ 12.25 ล้านตัน สำหรับปีการตลาด 2025/2026 ซึ่งเริ่มในเดือนกรกฎาคม 2568 ซึ่งเพิ่มขึ้นเล็กน้อย 0.4% จากการคาดการณ์ที่ 12.2 ล้านตัน สำหรับปีการตลาด 2024/2025 เนื่องจากการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจากรัฐบาลต่ออุตสาหกรรมข้าวและการขายข้าวที่ได้รับเงินอุดหนุนช่วยสนับสนุนให้ผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ยังอ้างถึงสภาพอากาศที่เอื้ออำนวยในไตรมาสแรกของปี 2568 และการสนับสนุนของรัฐบาลผ่านกองทุนเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของข้าว (Rice Competitiveness Enhancement Fund; RCEF) ที่มีงบประมาณ 30,000 ล้านเปโซ

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ ระบุว่าฤดูฝนในไตรมาสที่สองของปีนี้จะช่วยกระตุ้นการผลิตในท้องถิ่น โดยเฉพาะในภูมิภาคที่ผลิตข้าวชั้นนำ เช่น ลูซอนกลาง อีโลโคส และวิซายัสตะวันตก ซึ่งช่วยชดเชยผลกระทบของฤดูแล้งในหุบเขาคากายันได้ โดยผู้ติดต่อเกษตรกรรายงานว่า การสนับสนุนจากรัฐบาลมีส่วนสำคัญในการทำให้การผลิตข้าวต่อเนื่องได้

รายงานระบุว่า กองทุน RCEF ซึ่งมีการจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตร เครื่องจักรและอุปกรณ์ทางการเกษตรให้กับเกษตรกรที่มีสิทธิ์ ช่วยทำให้ผลผลิตสูงขึ้นและมีพื้นที่เก็บเกี่ยวที่กว้างขึ้น

นอกจากนี้ โครงการช่วงราคา (Price Range Scheme) ของสำนักงานอาหารแห่งชาติ (NFA) ยังช่วยให้เกษตรกรมีตลาดเพิ่มเติมในการขายผลผลิตข้าวได้ในราคาที่สูงขึ้น ซึ่งกระตุ้นให้เกษตรกรปลูกข้าวมากขึ้น

รายงานยังระบุว่าจากข้อมูลของสำนักงานสถิติฟิลิปปินส์ ในไตรมาสแรกของปี 2568 การผลิตข้าวเปลือกมีทั้งหมด 4.698 ล้านตัน สูงกว่า 4.685 ล้านตัน ในไตรมาสเดียวกันของปีก่อนเล็กน้อย

อย่างไรก็ตาม กระทรวงเกษตรสหราชอาณาจักร ยังคงประมาณการการนำเข้าข้าวไว้ที่ 5.2 ล้านตันสำหรับปี การตลาด 2024/2025 และ 2025/2026 โดยราคาข้าวในตลาดโลกที่ลดลง ทำให้เชื้ออำนาจต่อการนำเข้ามากขึ้น ส่งผลให้มีความต้องการข้าวที่นำเข้าเพิ่มมากขึ้น ในราคาที่ต่ำกว่าเมื่อเทียบกับข้าวที่ผลิตในท้องถิ่น

สำนักอุตสาหกรรมพืช (Bureau of Plant Industry : BPI) รายงานว่า ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าข้าว 2,101,454.12 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 2,747 ใบ) ลดลงประมาณ 10.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 2,340,396 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 3,243 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567 ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 278,080.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 424 ใบ) ลดลงประมาณ 35.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 429,260.8 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 610 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการนำเข้าจำนวน 269,986.22 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 380 ใบ) ลดลงประมาณ 21.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 341,585.69 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 476 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมีนาคม 2568 มีการนำเข้าจำนวน 353,250.08 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 496 ใบ) ลดลงประมาณ 15.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 415,764.2 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 594 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนเมษายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 พฤษภาคม 2568) มีการนำเข้าจำนวน 494,743.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 633 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 1.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 487,823.74 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 670 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2568) มีการนำเข้าจำนวน 505,008.83 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 571 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 5.6% เมื่อเทียบกับจำนวน 478,099.81 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 621 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567
- เดือนมิถุนายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2568) มีการนำเข้าจำนวน 200,384.65 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 243 ใบ) เพิ่มขึ้นประมาณ 6.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 187,861.31 ตัน (ใช้ใบอนุญาต SPSIC จำนวน 272 ใบ) ในช่วงเดียวกันของปี 2567

ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2568) ฟิลิปปินส์นำเข้าจากประเทศเวียดนามมากที่สุดจำนวน ประมาณ 1,578,420.63 ตัน (สัดส่วน 75.1% ของการนำเข้าข้าวทั้งหมด) ตามด้วยเมียนมาจำนวน 296,712.33 ตัน (สัดส่วน 14.1%) ไทยจำนวน 125,171.33 ตัน (สัดส่วน 6.0%) ปากีสถานจำนวน 73,776.02 ตัน (สัดส่วน 3.5%) อินเดีย 19,389.16 ตัน (สัดส่วน 0.9%) เกาหลีใต้ 4,016 ตัน (สัดส่วน 0.2%) กัมพูชา 2,430 ตัน (สัดส่วน 0.1%) สิงคโปร์ 1,200 ตัน (สัดส่วน 0.1%) ญี่ปุ่น 336 ตัน อิตาลี 2.3 ตัน และสเปน 0.35 ตัน

สำนักอุตสาหกรรมพืช (BPI) รายงานว่า การออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Import Clearance; SPSIC) ในปี 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2568) มีจำนวนรวม 3,386 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 2,888,097.96 ตัน ดังนี้

- เดือนมกราคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 479 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 383,452.97 ตัน

- เดือนกุมภาพันธ์ 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 575 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 428,360.93 ตัน
- เดือนมีนาคม 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 836 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 655,488.87 ตัน
- เดือนเมษายน 2568 มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 746 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 709,895.83 ตัน
- เดือนพฤษภาคม 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 578 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 552,229.23 ตัน
- เดือนมิถุนายน 2568 (ข้อมูล ณ วันที่ 19 มิถุนายน 2568) มีการออกใบอนุญาตรับรองด้านสุขลักษณะและสุขอนามัยพืช (SPSIC) จำนวน 172 ใบ เพื่อนำเข้าข้าวจำนวน 158,670.13 ตัน

ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงมะนิลา

อินโดนีเซีย

สำนักข่าว ANTARA รายงานว่า รัฐบาลอินโดนีเซียประเมินว่ารัฐสูญเสียรายได้ในแต่ละปีประมาณ 2 ล้านล้านรูเปียห์ (กว่า 123 ล้านเหรียญสหรัฐ) เนื่องมาจากการนำเข้าข้าวที่อุดหนุนมาผสมกับข้าวคุณภาพดี

เมื่อวันจันทร์ที่ 30 มิถุนายน 2568 ที่ผ่านมา นายอันดี อัมราน สุไลมาน (Andi Amran Sulaiman) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ เปิดเผยถึงวิธีการดังกล่าวว่าจะมีการนำเข้าข้าวที่รัฐบาลอุดหนุน (subsidized rice) ในสัดส่วน 80% มาผสมกับข้าวคุณภาพดี (premium rice) ในสัดส่วน 20% แล้วนำมาขายในราคาตลาดที่สูงขึ้นโดยไม่มีการตรวจสอบอย่างเหมาะสม

เขาอธิบายว่า ข้าวที่อุดหนุนภายใต้โครงการเสถียรภาพอุปทานและราคาอาหาร (the Stabilization of Food Supply and Prices; SPHP) มีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่าประชาชนจะสามารถซื้อได้ โดยเงินอุดหนุนจะทำให้ราคาตลาดลง 1,500 รูเปียห์ถึง 2,000 รูเปียห์ต่อกิโลกรัม อย่างไรก็ตาม ข้าวจำนวนมากนี้ไม่สามารถส่งถึงมือผู้รับตามเป้าหมายได้

นายอันดี อัมราน สุไลมาน ประเมินว่าข้าวที่อุดหนุนประมาณ 1 ล้านตันถูกนำมาผสมและขายโดยไม่เหมาะสม ทำให้ผู้กระทำความผิดสามารถแสวงหากำไรจากช่องว่างราคาได้ ส่งผลให้รัฐอาจสูญเสียรายได้ปีละ 2 ล้านล้านรูเปียห์

เขากล่าวว่า พวกเขาใช้ข้าวที่มีราคาพรีเมียมเพียง 20% ผสมกับข้าวจากสต็อกของรัฐที่ได้รับการอุดหนุน 80% ทำให้รัฐบาลขาดทุนปีละ 2 ล้านล้านรูเปียห์ เขายังตั้งข้อสังเกตว่าปัญหาจะยิ่งแย่ลงเมื่อข้าว SPHP ถูกจำหน่ายในช่วงฤดูเก็บเกี่ยว ซึ่งทำให้ราคาตกต่ำสำหรับเกษตรกรและרבกอนตลาดข้าวโดยปล่อยให้บุคคลที่สามเข้ามาเอาเปรียบในระบบห่วงโซ่อุปทาน

นายอันดี อัมราน สุไลมาน กล่าวว่าหน่วยงานด้านอาหารได้ดำเนินการสอบสวนภาคสนามและเรียกร้องให้มีการกำกับดูแลที่เข้มงวดยิ่งขึ้นเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นอีก ซึ่งตามที่เขาว่า ข้าว SPHP มักถูกนำออกจากบรรจุภัณฑ์เดิม แล้วนำมาบรรจุใหม่ และขายเป็นข้าวระดับกลางหรือพรีเมียม ซึ่งถือเป็นการละเมิดมาตรฐานการจัดจำหน่าย

รัฐบาลกำลังเรียกร้องให้ผู้จัดจำหน่ายข้าวทุกคนปฏิบัติตามกฎระเบียบสำหรับข้าวที่ได้รับการอุดหนุน พร้อมทั้งเตือนว่าจะมีการบังคับใช้มาตรการลงโทษทางกฎหมายกับผู้ฝ่าฝืน

ที่มา Oryza.com

ญี่ปุ่น

สำนักข่าว The Financial Times รายงานว่า นายโยชิมาสะ ฮายาชิ (Yoshimasa Hayashi) หัวหน้าเลขาธิการคณะรัฐมนตรีญี่ปุ่น (Chief cabinet secretary) ย้ำจุดยืนเมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2568 ว่า ญี่ปุ่นจะไม่เสียสละภาคการเกษตรของประเทศ เพื่อตอบสนองต่อข้อเรียกร้องล่าสุดของประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ที่ต้องการให้ญี่ปุ่นนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ มากขึ้น

นายโยชิมาสะ ฮายาชิ กล่าวในการแถลงข่าวว่า เราไม่มีความตั้งใจจะประนีประนอมกับอะไรก็ตามที่จะส่งผลเสียต่อภาคเกษตรกรรมของญี่ปุ่นในการเจรจาในอนาคต

ถ้อยแถลงดังกล่าวมีขึ้นหลังจากที่ทรัมป์โพสต์ข้อความผ่านแพลตฟอร์มโซเชียลมีเดียของเขา อ้างว่าญี่ปุ่นกำลังประสบกับการขาดแคลนข้าวอย่างหนัก แต่กลับปฏิเสธที่จะยอมรับข้าวจากสหรัฐฯ ซึ่งข้อความนี้ถูกมองว่าเป็นความพยายามที่จะกดดันญี่ปุ่นให้ขยายการนำเข้าข้าวในขณะที่ทั้งสองฝ่ายยังคงเดินหน้าเจรจาภาษีศุลกากรกันอยู่

ปัจจุบันญี่ปุ่นเผชิญกับภาษีนำเข้ารถยนต์และชิ้นส่วนรถยนต์จากสหรัฐฯ ในอัตรา 25% และภาษีเหล็กกล้าและอะลูมิเนียมในอัตรา 50% ซึ่งถึงแม้ทั้งสองฝ่ายจะมีการหารือกันหลายรอบ แต่กลับไม่คืบหน้าเท่าใดนัก

นายโยชิมาสะ ฮายาชิ เน้นย้ำว่า ญี่ปุ่นจะเดินหน้าเจรจาอย่างสร้างสรรค์และจริงจังกับสหรัฐฯ ต่อไป เพื่อให้บรรลุข้อตกลงที่จะเป็นประโยชน์กับทั้งสองฝ่าย

สำนักข่าว Jiji Press รายงานว่า นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น ชิเงรุ อิชิบะ (Shigeru Ishiba) กล่าวเมื่อวันอังคารที่ 1 กรกฎาคม 2568 ว่า รัฐบาลของเขาจะส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงนโยบายที่สนับสนุนให้เกษตรกรเพิ่มผลผลิตข้าวเพื่อให้มีอุปทานคงที่

นายอิชิบะกล่าวในการประชุมคณะรัฐมนตรีครั้งที่ 2 ที่สำนักงานนายกรัฐมนตรีว่า เราจะเปลี่ยนนโยบายข้าวใหม่เพื่อให้เกษตรกรที่มีแรงจูงใจมีรายได้และสามารถเพิ่มผลผลิตได้โดยไม่ต้องกังวล

จากการสำรวจความตั้งใจในการปลูกข้าวของเกษตรกร ณ สิ้นเดือนเมษายน 2568 คาดว่าผลผลิตข้าวในปีนี้จะเพิ่มขึ้น 400,000 ตันจากปีก่อน

ขณะที่นายชินจิโร โคอิซูมิ รัฐมนตรีเกษตร กล่าวในการแถลงข่าวหลังการประชุมว่า รัฐบาลได้กำหนดทิศทางในการเพิ่มผลผลิตข้าวไว้อย่างชัดเจน ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนโยบายนี้จะช่วยให้เกษตรกรที่ต้องการเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวสามารถปลูกข้าวได้อย่างสบายใจ

กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ได้ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569) เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 30,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด (ข้าวกล้องหรือข้าวสาร (Brown or milled)) 27,000 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าว (Broken) จำนวน 3,000 ตัน กำหนดระยะเวลาส่งมอบภายในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2568

ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 30,000 ตัน จากที่มีการยื่นเสนอจำนวน 81,853 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 27,000 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 3,000 ตัน ดังนี้

- 1.สหรัฐอเมริกา 25,541 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 24,041 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าว 1,500 ตัน
- 2.อินเดีย ข้าวเต็มเมล็ด 509 ตัน
- 3.ออสเตรเลีย ข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 1,500 ตัน
- 4.ไทยข้าวเต็มเมล็ด 708 ตัน
- 5.ปากีสถานข้าวเต็มเมล็ด 242 ตัน
- 6.เวียดนามข้าวเต็มเมล็ด 420 ตัน
- 7.ไต้หวันข้าวเต็มเมล็ด 520 ตัน
- 8.จีนข้าวเต็มเมล็ด 560 ตัน

รายละเอียดที่ https://www.maff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_sbsrice/attach/pdf/index-123.pdf

สำหรับการประมูลแบบ Simultaneous Buy and Sell (SBS) ทั้ง 4 ครั้งของปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ญี่ปุ่นซื้อข้าวรวม 100,000 ตัน ประกอบด้วยข้าวเต็มเมล็ด 90,000 ตัน และข้าวหัก/ปลายข้าวจำนวน 10,000 ตัน โดยซื้อจากไทยรวม 7,454 ตัน (สัดส่วน 7.45%) ประกอบด้วย ข้าวเต็มเมล็ด 5,086 ตัน (ข้าวสารเมล็ดยาวและข้าวเหนียว) และปลายข้าว (ข้าวขาวและข้าวเหนียว) 2,368 ตัน

นอกจากนี้ กระทรวงเกษตรฯ (the Ministry of Agriculture, Forests, and Fisheries; MAFF) ยังได้ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ครั้งที่ 1 ปีงบประมาณ 2568 (1 เมษายน 2568 – 31 มีนาคม 2569) เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2568 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวรวม 71,200 ตัน ประกอบด้วย 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 สิงหาคม – 30 กันยายน 2568 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 13,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 สิงหาคม – 30 กันยายน 2568 3.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไทย จำนวน 7,200 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 20 สิงหาคม – 20 กันยายน 2568 4.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 15 สิงหาคม – 30 กันยายน 2568 5.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) จำนวน 12,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 สิงหาคม – 20 กันยายน 2568 6.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 สิงหาคม – 20 กันยายน 2568 7.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศใดก็ได้ (Global Tender) จำนวน 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 สิงหาคม – 20 กันยายน 2568

ผลการประมูลปรากฏว่า ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวรวม 71,200 ตัน ประกอบด้วย

- 1.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากประเทศสหรัฐอเมริกาจำนวน 2 ล็อตๆละ 13,000 ตัน รวมเป็น 26,000 ตัน
- 2.ข้าวสารเมล็ดกลาง (non-glutinous polished rice medium grain) จากออสเตรเลียจำนวน 2 ล็อตๆละ 12,000 ตัน รวมเป็น 24,000 ตัน
- 3.ข้าวสารเมล็ดยาว (non-glutinous polished rice long grain) จากประเทศไทยจำนวนรวม 21,200 ตัน (แบ่งเป็น 3 ล็อต) จากที่มีการยื่นเสนอทั้งหมด 3 ล็อต จำนวนรวม 92,000 ตัน

โดยราคาประมูลเฉลี่ยที่ไม่รวมภาษี 106,645 เยนต่อตัน (ประมาณ 742 เหรียญสหรัฐต่อตัน) หรือราคารวมภาษีที่ 115,177 เยนต่อตัน (ประมาณ 801 เหรียญสหรัฐต่อตัน)

รายละเอียดที่ https://www.maiff.go.jp/j/seisan/boueki/nyusatu/n_marice/attach/pdf/index-119.pdf

สำหรับการประมูลนำเข้าข้าวแบบ Ordinary import (MA) ของปีงบประมาณ 2567 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) ทั้ง 11 ครั้ง ญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวไปรวม 577,881 ตัน ประกอบด้วย 1. ข้าวสารเมล็ดกลางจำนวน 331,000 ตัน 2. ข้าวสารเมล็ดยาวรวม 239,681 ตัน และ 3. ข้าวเหนียวเมล็ดยาวรวม 7,200 ตัน โดยซื้อจากประเทศไทยรวม 246,881 ตัน (42.72%) ประกอบด้วย ข้าวสารเมล็ดยาวรวม 239,681 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาวรวม 7,200 ตัน

สำนักข่าว Reuters รายงานเมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2568 ว่า การนำเข้าข้าวภาคเอกชนของญี่ปุ่นพุ่งสูงขึ้นในเดือนพฤษภาคม 2568 ท่ามกลางภาวะที่กำลังเผชิญกับปัญหาขาดแคลนข้าว ซึ่งกลายเป็นปัญหาใหญ่สำหรับทั้งผู้บริโภคและผู้กำหนดนโยบาย

บริษัทต่างๆ เช่น บริษัทการค้าและผู้ค้าส่ง นำเข้าข้าว (staple rice) ประมาณ 10,605 ตัน เพิ่มขึ้นอย่างมากจากจำนวน 115 ตันในช่วงเดียวกันของปีก่อน แม้จะมีการเก็บภาษีสูงก็ตาม โดยนำเข้าจากสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าข้าวรายใหญ่ที่สุดจำนวน 7,894 ตัน รองลงมาคือไต้หวัน ไทย และเวียดนาม โดยข้าวเหล่านี้จะถูกนำไปใช้สำหรับการบริโภคในมื้ออาหาร ไม่ใช่ข้าวที่ใช้เป็นอาหารสัตว์หรือส่วนผสมในผลิตภัณฑ์อื่นๆ

แม้ว่าจำนวนดังกล่าวจะยังน้อยเมื่อเทียบกับปริมาณราว 7 ล้านตันที่ชาวญี่ปุ่นบริโภคในแต่ละปี แต่ก็เพิ่มขึ้นอย่างมากเมื่อเทียบกับปริมาณ 3,004 ตันที่นำเข้าตลอดทั้งปีงบประมาณที่แล้วที่สิ้นสุดในเดือนมีนาคม 2568

รัฐบาลญี่ปุ่นมีนโยบายในการปกป้องสินค้าข้าว ซึ่งเป็นอาหารพื้นฐานที่สำคัญอย่างมาก และโดยปกติแล้วญี่ปุ่นไม่มีความจำเป็นที่จะต้องพึ่งพาการนำเข้า จึงทำให้มีการกำหนดมาตรการสำหรับการนำเข้าของภาคเอกชนไว้อย่างเข้มงวด โดยการนำเข้าข้าวของภาคเอกชนจะต้องเสียภาษีในอัตรา 341 เยนต่อกิโลกรัม

นาย Yasufumi Miwa ผู้เชี่ยวชาญด้านเกษตรกรรมจากสถาบันวิจัยญี่ปุ่น (the Japan Research Institute) กล่าวว่า การนำเข้าข้าวของเอกชนอาจลดลงในไม่ช้านี้ เนื่องจากรัฐบาลได้ขายข้าวที่เก็บไว้ในสต็อกผ่านสัญญากับผู้ค้าปลีกโดยตรงมาตั้งแต่ปลายเดือนพฤษภาคม ซึ่งช่วยทำให้ราคาข้าวลดลงบ้างแล้ว

อย่างไรก็ตาม นาย Yasufumi Miwa ได้เตือนว่าการนำเข้าข้าวของเอกชนอาจเพิ่มขึ้นอีกครั้ง หากราคาข้าวที่เก็บเกี่ยวใหม่ยังคงอยู่ที่ 4,000 เยน (28 ดอลลาร์) ต่อ 5 กิโลกรัม

ปัจจุบัน ญี่ปุ่นนำเข้าข้าวจำนวน 770,000 ตันต่อปี โดยไม่เสียภาษีภายใต้ข้อตกลงการเข้าถึงขั้นต่ำ (minimum market access) ตามกฎขององค์การการค้าโลก (World Trade Organization) โดยในจำนวนนี้ 100,000 ตันใช้สำหรับการบริโภคของมนุษย์ โดยรัฐบาลได้กำหนดโควตาการนำเข้าข้าวที่ใช้สำหรับการบริโภคโดยไม่ต้องเสียภาษีภายใต้กฎขององค์การการค้าโลกได้ปีละ 100,000 ตัน ซึ่งในปีนี้รัฐบาลตัดสินใจจัดประมูลข้าวครั้งแรกของปีงบประมาณปัจจุบันในเดือนนี้ ซึ่งเร็วกว่าการประมูลปกติที่มักจะจัดขึ้นในเดือนกันยายนของทุกปี

สำนักข่าว NHK รายงานเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2568 ว่า กระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นเผยว่า ข้าวสารเกือบ 30% ที่ประมูลจากคลังของรัฐบาลได้ไปถึงร้านค้าปลีกและร้านอาหารแล้ว หลังจากที่กระทรวงฯ ได้จัดประมูลข้าวสารเมื่อเดือนมีนาคมและเมษายน 2568 ที่ผ่านมา พร้อมกันนั้นก็จำหน่ายข้าวสารที่ไม่ต้องผ่านการประมูลด้วย ซึ่งเป็นการดำเนินงานเพื่อเพิ่มอุปทานและควบคุมราคาข้าวสารที่พุ่งสูง

การประมูล 3 ครั้งที่ผ่านมาในช่วงเดือนมีนาคมและเมษายน 2568 มีการขายข้าวไปแล้วประมาณ 312,000 ตัน และเมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2568 มีการจัดส่งข้าวประมาณ 159,000 ตัน หรือราวครึ่งหนึ่งไปยังผู้ค้าส่ง โดยที่ข้าวสารเกือบ 30% หรือประมาณ 92,000 ตัน ได้ส่งไปถึงร้านค้าปลีกและร้านอาหารแล้ว

นอกจากนี้ ทางกระทรวงฯ ได้ขายข้าวสารอีก 16,000 ตันให้ผู้ค้าปลีกโดยไม่ต้องผ่านการประมูล ซึ่งจากจำนวนนี้พบว่าข้าวสารราว 1,900 ตัน ได้ถูกส่งไปถึงชั้นวางในซูเปอร์มาร์เก็ตภายในวันที่ 8 มิถุนายน 2568 แล้ว

สำนักข่าว CNBC รายงานเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2568 ว่า ราคาข้าวในญี่ปุ่นเริ่มแสดงสัญญาณว่ามีแนวโน้มลดลง หลังจากที่ราคาข้าวพุ่งสูงติดต่อกันหลายเดือน

ข้อมูลจากกระทรวงเกษตรของญี่ปุ่นระบุว่าราคาข้าวสารเฉลี่ยต่อถุงขนาด 5 กิโลกรัมลดลงเหลือ 3,920 เยน (27.03 ดอลลาร์สหรัฐฯ) ซึ่งถือเป็นครั้งแรกที่ราคาลดลงต่ำกว่า 4,000 เยนตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2568 ซึ่งนับเป็นครั้งแรกที่ราคาข้าวแต่ละระดับที่นายกรัฐมนตรี ชินโร อิชิบะตั้งเป้าไว้ เมื่อเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา โดยนาย ชินโร อิชิบะให้คำมั่นว่าจะลดราคาข้าวลงเหลือ 3,000 เยน เพราะการคงราคาไว้ที่ 4,000 เยนนั้นไม่ดี

อดีตรัฐมนตรีเกษตรของญี่ปุ่น นายทาคุ เอโตะ ลาออกในเดือนพฤษภาคม ท่ามกลางความไม่พอใจของประชาชนต่อความคิดเห็นของเขาเกี่ยวกับการรับข้าวฟรีจากผู้สนับสนุน ญี่ปุ่นกำลังประสบกับวิกฤตการณ์ข้าว โดยราคาข้าวหลักเพิ่มขึ้นเกือบสองเท่าในช่วงปีที่ผ่านมา ท่ามกลางภาวะเงินเฟ้อที่พุ่งสูงและปัญหาการขาดแคลนข้าว

นายทิม ฮาร์คอร์ต นักเศรษฐศาสตร์ จากสถาบันนโยบายสาธารณะและธรรมาภิบาล มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีซิดนีย์ (UTS) กล่าวว่า มีหลายปัจจัยที่ยังคงกดดันราคาข้าว ประการแรก ปรากฏการณ์กักตุนข้าว เนื่องจากข้าวลือออนไลน์เกี่ยวกับแผ่นดินไหวรุนแรง ประการที่สอง สงครามระหว่างรัสเซียและยูเครนทำให้เกิดการขาดแคลนข้าวสาลี ทำให้ผู้คนหันไปทานข้าวแทน ประการที่สาม การฟื้นตัวอย่างแข็งแกร่งของอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการจัดเลี้ยงทำให้ความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มขึ้น

นอกจากนี้ ฤดูร้อนปี 2023 ที่ร้อนผิดปกติยังส่งผลให้พืชผลเสียหายอีกด้วย รัฐบาลญี่ปุ่นได้ใช้มาตรการฉุกเฉิน เช่น การระบายข้าวจากคลังสำรองของประเทศเพื่อควบคุมราคาที่สูงขึ้น นอกจากการระบายข้าวจากคลังสำรองของรัฐบาลแล้ว ผู้ค้าปลีกยังนำข้าวที่นำเข้าจากต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกาและเกาหลีใต้มาเสนอขายอีกด้วย

สมาคมซูเปอร์มาร์เก็ตแห่งชาติของญี่ปุ่นกล่าวกับ CNBC ว่าปัญหาการขาดแคลนข้าวในญี่ปุ่นดูเหมือนจะคลี่คลายลงด้วยการระบายข้าวจากสต็อกสำรองของรัฐบาล แต่การฟื้นตัวของอุปทานยังคงไม่สม่ำเสมอ ทำให้ปัญหาการขาดแคลนข้าวยังคงมีอยู่ในบางพื้นที่ และแม้ว่าวิกฤตการณ์ข้าวจะคลี่คลายลงแล้ว แต่ราคาข้าวยังคงสูงอยู่

สำนักข่าว Jiji Press รายงานเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2568 ว่าราคาเฉลี่ยของข้าวที่ขายในซูเปอร์มาร์เก็ตราว 1,000 แห่งทั่วประเทศญี่ปุ่นอยู่ที่ 3,801 เยนต่อ 5 กิโลกรัมในสัปดาห์ที่สิ้นสุดวันที่ 22 มิถุนายน 2568 ลดลง 119 เยนจากสัปดาห์ก่อนหน้า ซึ่งถือเป็นการลดลงติดต่อกันเป็นสัปดาห์ที่ 5 นับตั้งแต่กระทรวงเริ่มเปิดเผยราคาเฉลี่ยรายสัปดาห์ในเดือนมีนาคม 2565 โดยเชื่อว่าราคาขายปลีกเฉลี่ยถูกกดดันจากการเร่งขายข้าวที่ระบายออกจากคลังของรัฐบาลภายใต้สัญญาซื้อขายตามดุลพินิจ (discretionary contracts)

นายชินจิโร โคอิซุมิ (Shinjiro Koizumi) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ กล่าวว่า เขาคิดว่าราคาข้าวกำลังเข้าสู่แนวโน้มขาลงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรัฐบาลจะติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดต่อไป

เขายังประกาศแผนที่จะจัดการประมูลครั้งต่อไปในวันที่ 16 กรกฎาคม 2568 สำหรับข้าวที่รัฐบาลนำเข้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของภาระผูกพัน โดยในการประมูลครั้งก่อนเมื่อวันศุกร์ที่ 27 มิถุนายน 2568 ที่ผ่านมามีผู้เสนอซื้อจำนวน 30,000 ตัน โดยมีราคาเสนอซื้อเกินกว่า 2.5 เท่าของจำนวนดังกล่าว
ที่มา *Oryza.com* และสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น

อินเดีย

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ราคาข้าวอินเดียปรับเพิ่มขึ้นเป็นสัปดาห์ที่ 2 ติดต่อกันเนื่องจากเงินรูปีแข็งค่า แม้ว่าความต้องการจะซบเซา โดยราคาข้าวหนึ่ง 5% อยู่ที่ 382-387 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขยับขึ้นจากระดับ 380-386 เหรียญสหรัฐต่อดันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% อยู่ที่ 375-381 เหรียญสหรัฐต่อดัน ขยับขึ้นจากระดับ 373-378 เหรียญสหรัฐต่อดันเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า

ขณะที่ผู้ค้าข้าวรายหนึ่งในเมือง Kolkata กล่าวว่า ค่าเงินรูปีมีความผันผวนอย่างมาก โดยสัปดาห์ที่ผ่านมา ค่าเงินรูปีพุ่งสูงขึ้นกว่า 1% ซึ่งทำให้ผู้ส่งออกต้องปรับขึ้นราคา

สำนักข่าว Times of India รายงานว่า การส่งออกข้าวบาสมัติของอินเดียเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดใน ปีงบประมาณ 2024-25 (เมษายน 2567-มีนาคม 2568) โดยเพิ่มขึ้นเป็น 1,923 ล้านรูปี (ประมาณ 223 ล้านดอลลาร์) จนมีมูลค่ารวม 50,312 ล้านรูปี (ประมาณ 5.87 พันล้านดอลลาร์) ซึ่งถือเป็นการเติบโต 3.97% เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า ขณะที่ปริมาณการส่งออกยังเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญถึง 15.7% โดยมีปริมาณรวม 6 ล้านตัน เพิ่มขึ้นจาก 5.242 ล้านตันในปีงบประมาณ 2023-24

ทั้งนี้ ข้าวบาสมัติของอินเดียส่งออกไปยัง 154 ประเทศในปีงบประมาณนี้ เมื่อเทียบกับ 150 ประเทศในปีงบประมาณก่อนหน้า ซึ่งบ่งชี้ถึงการเข้าสู่ตลาดโลกที่กว้างขึ้น โดยประเทศซาอุดีอาระเบีย อิรัก และอิหร่านยังคงเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ทั้งในด้านปริมาณและมูลค่า ซึ่งซาอุดีอาระเบียเพียงประเทศเดียวมีส่วนการนำเข้า 1.173 ล้านตันและมูลค่า 10,190.7 ล้านรูปี (ประมาณ 1.183 พันล้านดอลลาร์) ตลาดสำคัญอื่นๆ ได้แก่ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร คูเวต โอมาน กาตาร์ และเยเมน

แม้จะมีความตึงเครียดทางภูมิรัฐศาสตร์ในเอเชียตะวันตก โดยเฉพาะระหว่างอิหร่านและอิสราเอล แต่การส่งออกข้าวบาสมัติของอินเดียยังคงแข็งแกร่งเนื่องจากความต้องการที่ต่อเนื่องมาจากตะวันออกกลาง

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า อินเดียกำลังนำผลผลิตข้าวที่คาดว่าจะมีปริมาณสูงสุดเป็นประวัติการณ์ไปผลิตเอทานอล โดยรัฐบาลอินเดียได้จัดสรรข้าวจำนวน 5.2 ล้านตัน เพื่อนำไปผลิตเอทานอล ซึ่งเอทานอลที่ผลิตจากข้าวช่วยให้สามารถผสมในน้ำมันเบนซินได้ในอัตรา 19.8% ในขณะที่สต็อกข้าวของรัฐบาลก็เพิ่มขึ้นเป็น 59.5 ล้านตัน ณ วันที่ 1 มิถุนายน 2568

ทั้งนี้ มีรายงานว่ารัฐบาลอินเดียได้จัดสรรปริมาณข้าวสูงสุดเป็นประวัติการณ์เพื่อนำไปผลิตเอทานอล เนื่องจากรัฐบาลต้องหาทางจัดการกับสต็อกข้าวจำนวนมากที่ไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อน และมีแนวโน้มว่าจะเพิ่มสูงขึ้นอีกเมื่อผลผลิตฤดูกาลใหม่มาถึง ซึ่งถือเป็นการพลิกกลับจากภาวะขาดแคลนก่อนหน้านี้ที่จำเป็นต้องมีการจำกัดการส่งออกข้าวบางชนิด

การเปลี่ยนข้าวเป็นเอทานอลมากขึ้นช่วยให้รัฐบาลลดสต็อกข้าวลงได้ และช่วยให้โครงการผสมเอทานอลของอินเดียเดินหน้าต่อไปได้ แม้ว่าอุปทานอ้อยซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักจะลดลงก็ตาม

เจ้าหน้าที่ระดับสูงของรัฐบาลกล่าวว่า เนื่องจากรัฐบาลมีข้าวมากกว่าที่จำเป็น จึงต้องตัดสินใจใช้ข้าวบางส่วนเพื่อผลิตเอทานอล

องค์การอาหารแห่งอินเดีย (Food Corporation of India; FCI) ได้จัดสรรข้าวจำนวน 5.2 ล้านตันสำหรับนำไปผลิตเอทานอล ซึ่งคิดเป็นเกือบ 9% ของปริมาณการส่งออกข้าวทั่วโลกในปีการตลาด 2024/25 ที่สิ้นสุดในเดือนมิถุนายน โดยในปีก่อนหน้านั้น ข้าวของ FCI น้อยกว่า 3,000 ตันถูกนำไปใช้ในการผลิตเอทานอล

ทั้งนี้ องค์การอาหารแห่งอินเดีย (FCI) ซื้อข้าวเกือบครึ่งหนึ่งของผลผลิตข้าวของอินเดีย และปัจจุบันมีสต็อกข้าวอยู่ประมาณ 59.5 ล้านตัน ซึ่งเป็นสถิติสูงสุดในวันที่ 1 มิถุนายน 2568 ซึ่งเกินเป้าหมายของรัฐบาลที่กำหนดไว้ที่ระดับ 13.5 ล้านตัน ณ วันที่ 1 กรกฎาคม

การจัดสรรข้าวสำหรับนำไปผลิตเอทานอล ได้ส่งผลให้ราคาข้าวโพดลดลง หลังจากที่ราคาพุ่งสูงเป็นประวัติการณ์เมื่อปีที่แล้ว ซึ่งทำให้อินเดียต้องนำเข้าข้าวโพดในปริมาณมหาศาล โดยโรงกลั่นเอทานอลที่ใช้เมล็ดพืชเป็นวัตถุดิบ ได้มีการใช้ข้าวโพด ข้าว และเมล็ดพืชที่เสียหายเป็นวัตถุดิบ โดยสลับไปตามภาวะราคาแต่ละชนิด

อินเดียซึ่งเป็นผู้นำเข้าและผู้บริโภคน้ำมันรายใหญ่เป็นอันดับ 3 ของผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ตั้งเป้าที่จะเพิ่มการผสมเอทานอลกับน้ำมันเบนซินเป็น 20% ภายในปี 2025/26 โดยเมื่อเดือนที่แล้ว อินเดียเกือบจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวแล้ว โดยเพิ่มเอทานอลเป็น 19.8% เนื่องจากมีข้าวเป็นวัตถุดิบในปริมาณมาก

ทั้งนี้ เป้าหมาย 20% ดูเหมือนจะเกินเอื้อมเมื่ออุปทานอ้อยซึ่งคิดเป็น 80% ของวัตถุดิบเอทานอลเมื่อสามปีก่อน ลดลงเนื่องจากภัยแล้งในปี 2023 ทำให้อินเดียต้องลดการเปลี่ยนน้ำตาลเป็นเอทานอลลงอย่างมาก โดยเมื่อปีที่แล้ว น้ำมันเบนซินของอินเดียมีเอทานอลเป็นส่วนผสมที่ประมาณ 14.6%

นาง Arushi Jain เลขาธิการร่วมของสมาคมผู้ผลิตเอทานอลจากเมล็ดพืช (the Grain Ethanol Manufacturers Association) กล่าวว่า จะมีการใช้ข้าวเพิ่มมากขึ้นสำหรับเอทานอลหากรัฐบาลลดราคาข้าวหรือขึ้นราคาซื้อเอทานอล

นาย Akshay Modi กรรมการผู้จัดการของ Modi Naturals Ltd ผู้ผลิตเอทานอล กล่าวว่า องค์การอาหารแห่งอินเดีย (FCI) ได้กำหนดราคาขายข้าวที่ 22,500 รูปี (262.19 ดอลลาร์) ต่อตัน ในขณะที่บริษัทการตลาดน้ำมันจัดหาเอทานอลจากข้าวที่ 58.5 รูปีต่อลิตร ซึ่งไม่เพียงพอที่จะเพิ่มการผลิตเอทานอลจากข้าวได้อีก

ขณะที่ นาย B.V. Krishna Rao ประธานสมาคมผู้ส่งออกข้าว (president of the Rice Exporters Association) กล่าวว่า สต็อกข้าวของ FCI อาจเพิ่มขึ้นอีก เนื่องจากอินเดียมีแนวโน้มที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้มากตั้งแต่เดือนตุลาคม 2568 เป็นต้นไป

นาย B.V. Krishna Rao กล่าวว่า อินเดียสามารถเพิ่มการส่งออกได้เพียงเท่านั้น เนื่องจากอินเดียคิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 40% ของการส่งออกข้าวทั่วโลก ซึ่งตั้งแต่ที่ยกเลิกข้อจำกัดการส่งออก อินเดียได้ส่งออกข้าวอย่างแข็งขัน โดยการส่งออกมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นเกือบ 25% เป็นสถิติสูงสุดที่ 22.5 ล้านตัน ในปีปฏิทิน 2025 ทำให้การส่งออกของคู่แข่งรวมถึงไทยและเวียดนามได้รับผลกระทบ

นาย Himanshu Agrawal กรรมการบริหารของ Satyam Balajee บริษัทส่งออกข้าว กล่าวว่า ปริมาณผลผลิตข้าวที่เพิ่มมากขึ้นจะทำให้อินเดียต้องจัดสรรข้าวสำหรับการผลิตเอทานอลในปีการตลาดหน้ามากขึ้น และรัฐบาลจะต้องลำบากในการขนถ่ายข้าวที่ซื้อจากชาวนาออกไปทั้งหมด

ด้านสำนักข่าว Bloomberg รายงานว่า ข้าวในคลังของอินเดียมีจำนวนสูงสุดในรอบอย่างน้อย 2 ทศวรรษ ทำให้มีความเสี่ยงที่จะไม่มีที่จัดเก็บข้าวเพียงพอ ในขณะที่ข้าวฤดูใหม่กำลังจะออกสู่ตลาด

ทั้งนี้ สต็อกข้าวที่มีปริมาณล้นเกิน ซึ่งคิดเป็นมากกว่าหนึ่งในสิบของผลผลิตทั่วโลกต่อปี กำลังกลายเป็นปัญหาสำหรับอินเดีย เนื่องจากทางการต้องดิ้นรนหาพื้นที่จัดเก็บเพิ่มเติม ท่ามกลางการคาดการณ์ว่าจะมีฝนตกหนักกว่าปกติทำให้คาดว่าปีนี้อินเดียจะเก็บเกี่ยวผลผลิตได้มากอีกครั้ง ซึ่งทำให้มีความเสี่ยงที่ข้าวจะเน่าเสียในโกดังเก็บข้าวแบบเปิดเพิ่มขึ้น

นาง Shirley Mustafa นักเศรษฐศาสตร์จากองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติกล่าวว่า แนวโน้มการผลิตของอินเดียอยู่ในเกณฑ์ดี โดยบ่งชี้ว่าอินเดียจะเก็บเกี่ยวข้าวได้อีกครั้งในปีการผลิต 2568/69 ซึ่งเป็นสถิติใหม่ และการมาถึงของข้าวฤดูใหม่ในเดือนกันยายนและตุลาคมทำให้มีแนวโน้มว่าโกดังข้าวของรัฐจะมีแรงกดดันด้านอุปทานเพิ่มขึ้น

ตามข้อมูลขององค์การอาหารแห่งอินเดีย (FCI) ซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจของรัฐบาล ระบุว่าในเดือนนี้ มีข้าวสารคงเหลือเกือบ 38 ล้านตัน นอกจากนี้ ยังมีข้าวสารที่ยังไม่ได้แปรรูปอีกกว่า 32 ล้านตัน ซึ่งเทียบเท่ากับข้าวสารประมาณ 22 ล้านตัน ขณะที่อินเดียต้องมีข้าวสารสำรองไว้สำหรับโครงการสวัสดิการต่างๆ รวมถึงข้าวสารฟรี 5 กิโลกรัมต่อคนต่อเดือนสำหรับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือ

ตามรายงานของหนังสือพิมพ์ Hindu Businessline เมื่อเดือนที่แล้ว รัฐบาลอนุญาตให้ใช้ข้าวสารในสต็อกของรัฐบาลจำนวน 2.8 ล้านตันสำหรับการผลิตเอทานอล นอกเหนือจาก 2.4 ล้านตันที่ได้รับการอนุมัติก่อนหน้านี้ ซึ่งถือเป็นการเคลื่อนไหวที่ผิดปกตอย่างยิ่งสำหรับอาหารหลักที่สำคัญนี้ และหากปลูกพืชได้มากขึ้นก็จะสามารถผลักดันให้มีการดำเนินการเพิ่มเติมได้

อย่างไรก็ตาม ยังมีผู้คนมากกว่า 140 ล้านคนที่ไม่ได้รับสิทธิในโครงการแจกจ่ายอาหาร เนื่องจากยังคงใช้ข้อมูลประชากรที่มีอายุเก่าแก่กว่า 10 ปีในการคำนวณผู้รับประโยชน์ โดยอินเดียวางแผนที่จะใช้เงินประมาณ 2 ล้านล้านรูปี (23,000 ล้านดอลลาร์) ในปีงบประมาณที่สิ้นสุดในวันที่ 31 มีนาคม เพื่อดำเนินโครงการอาหารที่ใหญ่ที่สุดในโลก

ทั้งนี้ รัฐบาลกลางได้จัดซื้อธัญพืช เช่น ข้าวและข้าวสาลี จากเกษตรกรในราคาที่รับประกัน และจัดจำหน่ายธัญพืชเหล่านี้ให้กับประชาชนประมาณ 800 ล้านคนผ่านเครือข่ายร้านค้าปลีกขนาดใหญ่ โดยราคาที่รับประกันเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อปกป้องเกษตรกรจากการขายที่ขาดทุนในตลาดเปิด

สำนักข่าว The Hindu Business Line รายงานว่า รัฐบาลอินเดียจะปรับขึ้นราคาข้าวหักสำหรับการผลิตเอทานอลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2568 โดยคณะกรรมการปลัดกระทรวงฯ (The Committee of Secretaries) มีมติปรับเพิ่มราคาขายข้าวสาลีและข้าวสารผ่านระบบขายตลาดเปิด (the open market sale scheme)

ทั้งนี้ รัฐบาลอินเดียได้ตัดสินใจที่จะปรับขึ้นราคาสำรองของข้าวสาลีและข้าว รวมถึงข้าวหัก ที่จะขายภายใต้โครงการขายในตลาดเปิด (OMSS) ซึ่งรวมถึงข้าวหักสำหรับการผลิตเอทานอลโดยโรงกลั่นด้วย

โดยคณะกรรมการปลัดกระทรวงเกษตรฯ ได้กำหนดราคา (the reserve price) สำหรับเมล็ดพืชหยาบ (coarse grains) ที่จะขายผ่าน OMSS ในการประชุมเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน 2568 และจะมีผลจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2569 นอกจากนี้ กรมอาหารและการกระจายสินค้าสาธารณะ (the Department of Food and Public Distribution; DFPD) จะเพิ่มต้นทุนการขนส่ง (transportation costs) เข้าไปในราคาอีกด้วย

บันทึกความจำ (An office memorandum) ของสำนักงานกระทรวงการคลัง ได้ระบุว่าข้าวสาลีจะขายผ่าน OMSS ในราคา 2,550 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม สำหรับทุกปีพืชผล รวมถึงฤดูกาลตลาด rabi marketing season ปี 2568-69 ซึ่งต่างจากราคาเฉลี่ยที่ 2,325 รูปีสำหรับข้าวสาลีคุณภาพปานกลาง (fair average quality; FAQ) และ

2,300 รูปีสำหรับข้าวสารที่มีคุณภาพต่ำกว่าข้อกำหนดที่ผ่อนปรน (under relaxed specifications; URS) จนถึงปัจจุบัน

ขณะที่สำนักข่าว ChiniMandi รายงานว่า รัฐบาลมีแนวโน้มที่จะเพิ่มราคาสำรองสำหรับการขายข้าวให้กับโรงกลั่นเอทานอลสำหรับการผลิตเอทานอลภายใต้โครงการขายตลาดเปิด (ในประเทศ) (the Open Market Sale Scheme (Domestic) OMSS(D))

ตามนโยบาย OMSS(D) ปี 2024-25 ที่มีอยู่ ราคาสำรองสำหรับการขายข้าวให้กับโรงกลั่นเอทานอลสำหรับการผลิตเอทานอล (the reserve price for the sale of rice to ethanol distilleries) คือ 2,250 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (PAN-India) สำหรับปริมาณรวมไม่เกิน 5.2 ล้านตัน และมีผลจนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2568

อย่างไรก็ตาม ในการประชุมเมื่อเร็วๆ นี้ คณะกรรมการเลขาธิการ (the Committee of Secretaries; CoS) แนะนำให้ขายข้าวให้กับโรงกลั่นสำหรับการผลิตเอทานอลที่ราคา 2,320 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม เพิ่มขึ้นจาก 2,250 รูปีในปัจจุบัน โดยมีเพดานที่ 5.2 ล้านตัน โดยราคาใหม่จะมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568 ในขณะที่อัตราปัจจุบันจะยังคงมีผลใช้บังคับจนถึงวันที่ 31 ตุลาคม 2568

คาดว่าจะเริ่มกระบวนการประกวดราคาเพื่อจัดหาเอทานอลในช่วงปีการจัดหาเอทานอล (the Ethanol Supply Year (ESY)) 2025–26 (เริ่มตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2568) ในเดือนสิงหาคมถึงกันยายนนี้ และมีการแนะนำว่าเพื่อจุดประสงค์ในการจัดหาข้าวให้กับโรงกลั่นเอทานอลเพื่อผลิตเอทานอล ควรใช้ข้าวเก่าหรือข้าวหักให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ในปีการจัดหาเอทานอล (ESY 2024–25) ปัจจุบัน การผสมเอทานอลในน้ำมันเบนซินอยู่ที่ 19.8% เมื่อเดือนพฤษภาคม 2568 ในขณะที่การผสมเอทานอลเฉลี่ยสะสมตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2567 ถึงเดือนพฤษภาคม 2568 อยู่ที่ 18.8% ซึ่งตามข้อมูลอย่างเป็นทางการ เอทานอลที่ผสมภายใต้โครงการ EBP (the ethanol blended) ในเดือนพฤษภาคม 2568 มีปริมาณรวม 951 ล้านลิตร ทำให้มีปริมาณรวม 5,721 ล้านลิตรตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2567 ถึงเดือนพฤษภาคม 2568

จากข่าวเผยแพร่ของกระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) ระบุว่า ณ วันที่ 20 มิถุนายน 2568 พื้นที่ปลูกข้าวเพิ่มขึ้น 58% เมื่อเทียบกับปีที่แล้วเป็น 8.25 ล้านไร่ เนื่องจากเกษตรกรอินเดียเพิ่มพื้นที่ปลูกพืชในฤดูมรสุมที่กำลังดำเนินอยู่ในขณะนี้

ฤดูมรสุม (The monsoon) อยู่ในช่วงตั้งแต่เดือนมิถุนายนถึงกันยายนของทุกปี และตามปกติแล้วการเพาะปลูกจะเริ่มในช่วงปลายเดือนพฤษภาคมและเริ่มเก็บเกี่ยวในช่วงปลายเดือนกันยายน

กรมอุตุนิยมวิทยาอินเดีย (The India Meteorological Department; IMD) รายงานว่าปริมาณฝนในฤดูมรสุมสูงกว่าปกติ 2% ส่งผลให้การเพาะปลูกเป็นไปตามกำหนดเวลา

ขณะที่สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ฝนที่ตกในช่วงมรสุมของอินเดียกำลังตกเร็วกว่าปกติ โดยคาดว่าจะมีฝนตกทั่วทั้งประเทศเร็วกว่าปกติ 1 สัปดาห์ในวันที่ 8 กรกฎาคม 2568 นี้

การที่ฝนตกอย่างรวดเร็วในช่วงครึ่งหลังของเดือนมิถุนายน 2568 นี้ เกิดขึ้นหลังจากที่ในช่วงต้นเดือนมิถุนายนมีฝนตกไม่เพียงพอถึง 31% ซึ่งข้อมูลปัจจุบันสำหรับเดือนมิถุนายนทั้งหมดแสดงให้เห็นว่ามีฝนตกเกินดุลรายเดือนถึง 9% ซึ่งคาดว่าจะทำให้การเพาะปลูกพืชฤดูร้อนรวมทั้งข้าวเร็วขึ้น และอาจส่งผลให้พื้นที่เพาะปลูกเพิ่มขึ้นด้วย

สำนักข่าว Live Mint รายงานว่ารัฐ Haryana ของอินเดียเตรียมออกกฎหมายห้ามใช้สารกำจัดศัตรูพืชอันตรายในการปลูกข้าวบาสมาดิ โดยก่อนหน้านี้รัฐปัญจาบซึ่งเป็นรัฐผู้ผลิตข้าวรายใหญ่ของอินเดีย ได้ออกกฎหมายห้ามใช้สารกำจัดศัตรูพืชแล้วเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานความปลอดภัยด้านอาหารระหว่างประเทศ และเพื่อฟื้นฟูสถานะของอินเดียในตลาดโลก

ทั้งรัฐปัญจาบและรัฐ Haryana ร่วมกันส่งออกข้าวบาสมาดิของอินเดียไปเกือบ 70–75% จากปริมาณ 6 ล้านตันต่อปี

อย่างไรก็ตาม การส่งออกข้าวต้องเผชิญกับการปฏิเสธแล้วซ้ำแล้วซ้ำเล่าจากประเทศต่างๆ เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และประเทศในอ่าวเปอร์เซีย เนื่องจากพบสารตกค้างของยาฆ่าแมลงเกินค่าขีดจำกัดสูงสุด (MRL) เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้ รัฐปัญจาบจึงสั่งห้ามใช้สารกำจัดศัตรูพืช 11 ชนิดในช่วงเวลาสำคัญ 60 วัน (เดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน)

ปัจจุบัน ผู้ส่งออกของรัฐ Haryana ได้เรียกร้องให้มีการห้ามใช้สารกำจัดศัตรูพืชเป็นเวลา 90 วันเช่นเดียวกัน โดยจะเริ่มตั้งแต่กลางเดือนกรกฎาคมเป็นต้นไป แม้จะมีการรณรงค์สร้างความตระหนักรู้ให้กับเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง แต่ผู้ส่งออกอ้างว่าสารกำจัดศัตรูพืชที่เป็นอันตรายยังคงเข้าถึงได้ง่าย ทำให้ความพยายามในการรับรองว่าผลผลิตเป็นไปตามกฎหมายลดน้อยลง ปัจจุบัน รัฐบาล Haryana กำลังหารือกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก่อนตัดสินใจขั้นสุดท้าย

หน่วยงานในอุตสาหกรรมได้เน้นย้ำถึงความจำเป็นในการบังคับใช้กฎหมายในระดับพื้นที่อย่างเข้มงวดและกลไกการตรวจสอบอย่างเป็นทางการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเชื่อว่านโยบายควบคุมสารกำจัดศัตรูพืชแบบรวมศูนย์ใน Haryana และ Punjab มีความสำคัญต่อการรักษาความสมบูรณ์ของข้าวบาสมาดิซึ่งเป็นมรดกของอินเดียและฟื้นคืนส่วนแบ่งการตลาดที่สูญเสียไปจากคู่แข่ง เช่น ปากีสถาน

ที่มา Oryza.com

ปากีสถาน

สำนักข่าว Dawn รายงานว่า กลยุทธ์การส่งออกข้าวของปากีสถานยังคงแข็งแกร่งท่ามกลางการกลับเข้าสู่ตลาดของอินเดียอีกครั้ง ซึ่งแม้ว่าอินเดียจะกลับมาส่งออกโดยได้รับแรงหนุนอย่างดีจากราคาข้าวที่ต่ำกว่าราคาตลาด แต่การค้าข้าวของปากีสถานยังคงไปได้ด้วยดีเป็นส่วนใหญ่

ก่อนหน้านี้ สื่อของอินเดียคาดการณ์ว่าการส่งออกข้าวของปากีสถานจะได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงเมื่อรัฐบาลอินเดียได้ยกเลิกการห้ามส่งออกที่ใช้มาเป็นเวลาสองปี โดยมีเป้าหมายที่จะกอบกู้ส่วนแบ่งการตลาดกลับคืนมาด้วยราคาที่ลดลง อย่างไรก็ตาม ผู้ส่งออกของปากีสถานได้เปลี่ยนมาใช้กลยุทธ์ที่เน้นความคล่องตัว คุณภาพ และการวางตำแหน่งระดับพรีเมียม มากกว่าที่จะแข่งขันกันในสงครามราคา

ในช่วงระหว่างเดือนกรกฎาคมถึงกันยายน 2567 ปากีสถานส่งออกข้าวประมาณ 550,000 ตันต่อเดือน และแม้ว่าอินเดียจะกลับมาส่งออกแล้ว แต่การส่งออกของปากีสถานยังคงทรงตัว โดยลดลงเพียง 0.87% เมื่อเทียบกับเป็นรายปีโดยในช่วง 11 เดือนแรกของปีงบประมาณ 2568 จากข้อมูลของสำนักงานสถิติปากีสถาน (the Pakistan Bureau of Statistics) ผู้ส่งออกประสบความสำเร็จในการรักษาการยึดครองตลาดระดับไฮเอนด์ เช่น สหราชอาณาจักรและสหภาพยุโรป ในขณะที่ยังคงจัดหาสินค้าให้กับประเทศในแอฟริกาที่อ่อนไหวต่อราคาผ่านส่วนผสมคุณภาพที่ปรับแต่งได้

ทั้งนี้ ราคาส่งออกปัจจุบันสำหรับข้าวที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาดิชนิด 25% ของอินเดียอยู่ที่ 349 ดอลลาร์ต่อตัน ซึ่งต่ำกว่าต้นทุนการผลิตจริงอย่างมาก ซึ่งประเมินไว้ที่ 385 ดอลลาร์ต่อตัน FOB ทำให้เกิดข้อกล่าวหาว่าเป็นการละเมิดกฎของ WTO หรือไม่ ซึ่งประเทศตะวันตกหลายประเทศ รวมถึงสหรัฐอเมริกา แคนาดา และออสเตรเลีย ได้ยื่นฟ้องอย่างเป็นทางการต่ออินเดียในข้อหาละเมิดเพดานเงินอุดหนุน 10% ของข้อตกลงโดฮา (the Doha Agreement)

ขณะเดียวกัน มีรายงานว่า การส่งออกข้าวของอินเดียลดลง 50% เมื่อเทียบเป็นรายปีในเดือนเมษายนถึงพฤษภาคม 2568 ทำให้เกิดความกังวลภายในอินเดียเอง โดยกำลังมีประเด็นเกี่ยวกับการนำข้าวบางส่วนไปผลิตเอทานอล ท่ามกลางสถานการณ์ที่สต็อกข้าวมีจำนวนมหาศาล รวมถึงความไม่มีประสิทธิภาพในการจัดสรรและกระจายข้าวของรัฐบาลอินเดีย

ในส่วนของปากีสถานนั้น ในขณะนี้ปากีสถานกำลังเผชิญกับความท้าทายใหม่ คือผลผลิตข้าวในช่วงฤดู Kharif crop ปี 2567 ลดลง 3.7% ซึ่งส่งผลให้การส่งออกลดลง 15% ในช่วงเดือนเมษายนถึงมิถุนายน 2568 ขณะที่ผู้ส่งออกยังคงมุ่งเน้นที่คุณภาพและการมีส่วนร่วมในตลาดอย่างมีวินัยเพื่อรักษาความได้เปรียบของตนเองไว้
ที่มา Oryza.com

ศรีลังกา

คณะกรรมการนโยบายและความมั่นคงด้านอาหารของศรีลังกาได้แนะนำให้มีการนำเข้าจำนวน 40,000 ตัน เพื่อทดแทนข้าวพันธุ์ Keeri Samba ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวที่ได้รับความนิยมในประเทศ ท่ามกลางภาวะขาดแคลนข้าวในประเทศ

แถลงการณ์จากฝ่ายสื่อสารของประธานาธิบดีที่เผยแพร่เมื่อวันพฤหัสบดีที่ 26 มิถุนายน 2568 ระบุว่า จากข้าว 40,000 ตันที่แนะนำให้นำเข้านั้น หน่วยงานของรัฐจะนำเข้าข้าว 5,000 ตัน และภาคเอกชนจะนำเข้าข้าวส่วนที่เหลือ นอกจากนี้ ทางคณะกรรมการฯ ยังเสนอให้นำเข้าข้าว ข้าวหัก หรือวัตถุดิบทางเลือกอื่น ๆ เพื่อสนับสนุนการผลิตเบียร์และอาหารสัตว์

ขณะเดียวกัน ยังมีการหารือเกี่ยวกับการนำเข้าปุ๋ย การเก็บรักษาสต็อก การจัดหาและการแจกจ่าย รวมถึงทบทวนความคืบหน้าในการแจกจ่ายปุ๋ยสำหรับฤดูกาลเพาะปลูกที่กำลังดำเนินอยู่ และความสำเร็จโดยรวมของกิจกรรมการเพาะปลูก

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-31 สิงหาคม 2568) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2567 – 24 มิถุนายน 2568 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 1,269,001 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 17.98% เมื่อเทียบกับจำนวน 1,075,595 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 137,119 ตัน ลดลงประมาณ 16.48% เมื่อเทียบกับจำนวน 164,169 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้าจำนวน 1,131,882 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 24.19% เมื่อเทียบกับจำนวน 911,426 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 444,015 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 37.04% เมื่อเทียบกับจำนวน 324,002 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 24 มิถุนายน 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 46,282 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 24 มิถุนายน 2568 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย ประเทศฝรั่งเศส 208,183 ตัน เนเธอร์แลนด์ 183,942 ตัน สเปน 155,527 ตัน อิตาลี 149,221 ตัน เบลเยียม 97,183 ตัน โปแลนด์ 89,462 ตัน เยอรมนี 84,393 ตัน โปรตุเกส 86,081 ตัน สาธารณรัฐเชค 51,287 ตัน สวีเดน 31,721 ตัน บัลแกเรีย 34,454 ตัน ลิทัวเนีย 15,084 ตัน สโลวาเกีย 13,807 ตัน เดนมาร์ก 11,798 ตัน กรีซ 11,498 ตัน ไอร์แลนด์ 8,637 ตัน ฮังการี 6,038 ตัน ออสเตรีย 5,904 ตัน ไชปรัส 5,274 ตัน โรมาเนีย 5,631 ตัน ฟินแลนด์ 4,761 ตัน มอลตา 3,312 ตัน โครเอเชีย 3,022 ตัน ลัตเวีย 1,735 ตัน เป็นต้น

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2024/25 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567 – 22 มิถุนายน 2568 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica จากอินเดียจำนวน 93,328 ตัน เพิ่มขึ้น 175.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากปากีสถานจำนวน 92,762 ตัน ลดลง 14.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอูรกายจำนวน 76,062 ตัน เพิ่มขึ้น 14.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว นำเข้าจากอาร์เจนตินา 62,828 ตัน เพิ่มขึ้น 130.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่แล้ว และนำเข้าจากกายอานา 36,858 ตัน ลดลง 22.9% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Milled & semi-milled) ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica มีการนำเข้าจากกัมพูชา 233,203 ตัน เพิ่มขึ้น 20.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากเมียนมา 180,074 ตัน เพิ่มขึ้น 7.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทย 157,836 ตัน เพิ่มขึ้น 17.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดีย 118,190 ตัน เพิ่มขึ้น 11.8% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากปากีสถาน 100,830 ตัน ลดลง 1.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา

ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาจำนวน 371,307 ตัน เพิ่มขึ้น 42.7% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 21,398 ตัน เพิ่มขึ้น 16.6% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากไทยจำนวน 18,174 ตัน เพิ่มขึ้น 13.1% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 15,067 ตัน เพิ่มขึ้น 23.2% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากตุรกีจำนวน 13,084 ตัน เพิ่มขึ้น 239.0% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ขณะที่ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567–22 มิถุนายน 2568 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เบลเยียม 91,047 ตัน สเปน 89,811 ตัน เนเธอร์แลนด์ 62,654 ตัน โปรตุเกส 53,057 ตัน อิตาลี 40,648 ตัน ฝรั่งเศส 25,814 ตัน โปแลนด์ 4,977 ตัน บัลแกเรีย 4,196 ตัน เดนมาร์ก 3,071 ตัน เยอรมนี 2,772 ตัน โรมาเนีย (RO) 1,590 ตัน กรีซ (EL) 1,103 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 942 ตัน เป็นต้น

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 169,370 ตัน เนเธอร์แลนด์ 143,739 ตัน อิตาลี 96,549 ตัน โปแลนด์ 69,754 ตัน เบลเยียม 63,404 ตัน เยอรมนี 58,127 ตัน สเปน 53,639 ตัน สาธารณรัฐเชค 49,390 ตัน สวีเดน 32,456 ตัน บัลแกเรีย 26,875 ตัน โปรตุเกส 26,375 ตัน ลิทัวเนีย 18,411 ตัน สโลวีเนีย (SI) 15,697 ตัน กรีซ (EL) 12,463 ตัน ไอร์แลนด์ (IE) 10,991 ตัน เดนมาร์ก 10,435 ตัน ออสเตรีย 5,423 ตัน ฮังการี 4,804 ตัน ไชปรัส 4,686 ตัน ฟินแลนด์ 4,634 ตัน โครเอเชีย (HR) 3,962 ตัน โรมาเนีย (RO) 2,643 ตัน มอลต้า 2,294 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 344,174 ตัน เนเธอร์แลนด์ 45,915 ตัน สเปน 38,409 ตัน ฝรั่งเศส 21,910

ตัน โปแลนด์ 18,076 ตัน อิตาลี 13,005 ตัน ลิทัวเนีย 3,730 ตัน โปรตุเกส 2,393 ตัน สาธารณรัฐเชค 961 ตัน เป็นต้น

ขณะที่การส่งออกข้าวนั้น ประเทศในสหภาพยุโรปที่ส่งออกข้าวชนิดต่างๆ (ข้าวเปลือก ข้าวกล้อง ข้าวสาร ที่สีแล้วหรือสีบางส่วน ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2567-22 มิถุนายน 2568 เช่น อิตาลี 99,239 ตัน กรีซ (EL) 36,872 ตัน สเปน 27,034 ตัน เบลเยียม 18,962 ตัน เนเธอร์แลนด์ 13,225 ตัน โปรตุเกส 13,008 ตัน บัลแกเรีย 8,148 ตัน ลิทัวเนีย 6,211 ตัน เยอรมนี 3,132 ตัน สาธารณรัฐเชค 2,344 ตัน โปแลนด์ 2,167 ตัน โรมาเนีย 1,590 ตัน ฝรั่งเศส 930 ตัน และในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น สเปน 5,125 ตัน อิตาลี 3,718 ตัน โปรตุเกส 935 ตัน เนเธอร์แลนด์ 844 ตัน กรีซ (EL) 836 ตัน เป็นต้น

ที่มา *Oryza.com*

สหรัฐอเมริกา

สำนักข่าว Reuters รายงานว่า ประธานาธิบดีโดนัลด์ ทรัมป์ ได้โจมตีญี่ปุ่นเมื่อวันจันทร์ที่ 30 มิถุนายน 2568 เกี่ยวกับความไม่เต็มใจของประเศนี้ในการซื้อข้าวที่ปลูกในอเมริกา และบอกไว้ว่าอาจยุติการเจรจาการค้ากับรัฐบาลญี่ปุ่น

ยังไม่มี ความชัดเจนว่าทรัมป์กำลังพูดถึงข้าวประเภทใด เนื่องจากข้อมูลจากสำนักงานสำมะโนประชากรสหรัฐฯ แสดงให้เห็นว่าญี่ปุ่นนำเข้าข้าวจากสหรัฐฯ มูลค่าอย่างน้อย 298 ล้านดอลลาร์ในปี 2024 ซึ่ง CNN รายงานว่าคำวิจารณ์ของทรัมป์มุ่งเป้าไปที่ระบบการนำเข้าข้าวที่มีการควบคุมอย่างเข้มงวดของญี่ปุ่น ซึ่งตามการวิเคราะห์ของรัฐบาลไบเดน ถือเป็นการจำกัดความสามารถของผู้ส่งออกสหรัฐฯ ในการเข้าถึงผู้บริโภคชาวญี่ปุ่นอย่างมีความหมาย

ทรัมป์กล่าวในโพสต์บน Truth.Social ว่าเพื่อแสดงให้เห็นว่าประเทศต่างๆ ได้เสียเปรียบไปแล้วเพียงใด เมื่อเทียบกับสหรัฐอเมริกา พวกเขาไม่ยอมรับข้าวของเรา แต่กลับประสบปัญหาการขาดแคลนข้าวอย่างรุนแรง

ขณะที่มีรายงานว่าสหรัฐฯ จะส่งจดหมายถึงประเทศต่างๆ และแจ้งว่าสหรัฐฯ ยินดีที่จะเป็นพันธมิตรทางการค้าต่อไปอีกหลายปี โดยจะมีการแจ้งเกี่ยวกับการกำหนดอัตราภาษีของสหรัฐฯ สำหรับประเทศเหล่านั้น หากไม่สามารถบรรลุข้อตกลงทางการค้ากับรัฐบาลสหรัฐฯ ภายในกำหนดเส้นตายในวันที่ 9 กรกฎาคม 2568

ทั้งนี้การเจรจาระหว่างสหรัฐฯ และญี่ปุ่นดูเหมือนจะชะงักในช่วงไม่กี่สัปดาห์ที่ผ่านมา เนื่องจากรัฐบาลญี่ปุ่นยังคงยืนยันข้อเรียกร้องที่จะได้รับการยกเว้นจากภาษีทั้งหมดของสหรัฐฯ โดยนักการเมืองญี่ปุ่นยังได้ตำหนิผลกระทบจากภาษีของทรัมป์ที่มีต่อรถยนต์ ซึ่งเป็นสินค้าส่งออกหลักของประเทศ

ก่อนหน้านี้ในสัปดาห์นี้ ทรัมป์กล่าวว่าญี่ปุ่นจะต้องจ่ายภาษี 25% สำหรับการส่งออกรถยนต์ ภายใต้ภาษีตอบโต้ที่ประธานาธิบดีทรัมป์วางแผนไว้

ญี่ปุ่นกำลังเผชิญกับการขาดแคลนข้าวครั้งใหญ่ ซึ่งผลักดันให้ราคาข้าวในประเทศพุ่งสูงขึ้นสู่ระดับสูงสุดในรอบหลายปี และยังกระตุ้นให้มีการนำเข้าข้าวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ข้อมูลการค้าล่าสุดแสดงให้เห็นว่าการนำเข้าข้าวส่วนใหญ่ในเดือนพฤษภาคม 2568 มาจากสหรัฐฯ

ที่มา *Investing.com*